

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΕΝΑΣ **ΘΕΣΜΟΣ** ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Περιεχόμενα

Σελίδα

3	Εισαγωγή
5	Χαιρετισμός Προέδρου
6	1. Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού
6	1.1. Αποστολή
7	1.2. Ιστορικό
8	1.3. Σύσταση της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού
9	1.4. Υπηρεσία της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού
10	2. Νομοθετικό Πλαίσιο
12	2.1. Οι περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμοι του 2008 και 2014 (Ν.13(Ι)/2008 και Ν.41(Ι)/2014)
16	2.2. Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμος (Ν.83(Ι)/2014)
19	3. Εξουσίες και Αρμοδιότητες της Επιτροπής
27	4. Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού (ECN)
30	5. Διεθνείς και άλλες συνεργασίες
30	5.1. Διεθνές Δίκτυο Ανταγωνισμού (ICN)
31	5.2. Ευρωπαϊκές Αρχές Ανταγωνισμού (ECA)
33	6. Συνήθεις Ερωτήσεις
46	7. Πηγές Πληροφόρησης
47	8. Στοιχεία Επικοινωνίας
48	Παράρτημα - Γλωσσάριο

Εισαγωγή

Στόχος του παρόντος εντύπου είναι η συνοπτική παρουσίαση του θεσμού της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (ΕΠΑ), ώστε οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές να κατανοήσουν και να ενημερωθούν πλήρως για τον ρόλο, τη λειτουργία, τις αρμοδιότητες και τις εξουσίες της Επιτροπής, όπως αυτές της παρέχονται από τις σχετικές νομοθεσίες. Επιπλέον, το έντυπο αυτό στοχεύει στο να βοηθήσει τους επιχειρηματίες και τους καταναλωτές να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται οι νομοθεσίες, οι οποίες διέπουν τα σημαντικά θέματα του ανταγωνισμού.

Η καλύτερη κατανόηση των κανόνων ανταγωνισμού θα δώσει τη δυνατότητα αφενός στις επιχειρήσεις να αποφεύγουν παραβάσεις της νομοθεσίας και αφετέρου στους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις να εντοπίζουν τις παράνομες πρακτικές και να ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού με καταγγελίες ή/και με παροχή σημαντικών πληροφοριών που να επιτρέπουν στην Επιτροπή να προβεί σε αυτεπάγγελτη έρευνα. Η ενημέρωση αυτή αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά και αποφασιστικά στην καταπολέμηση των παράνομων πρακτικών που νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

Χαιρετισμός Προέδρου

Με ιδιαίτερη χαρά χαιρετίζω την επανέκδοση του ενημερωτικού οδηγού «Ένας θεσμός στην υπηρεσία του πολίτη και των επιχειρήσεων».

Η επανέκδοση του επικαιροποιημένου οδηγού κατέστη αναγκαία μετά τις πρόσφατες αλλαγές στη νομοθεσία, ήτοι με την τροποποίηση του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 2008 με τον Νόμο 41(Ι)/2014 καθώς και την αντικατάσταση του περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμου του 1999 με τον Νόμο 83(Ι)/2014, αλλαγές με τις οποίες, επιτεύχθηκε αφενός η ενίσχυση και διεύρυνση των εξουσιών της ΕΠΑ για τη ρύθμιση και προστασία του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη Δημοκρατία και αφετέρου η περαιτέρω σύγκλιση της εθνικής νομοθεσίας με το ενωσιακό δίκαιο ανταγωνισμού.

Το παρόν έντυπο αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, η οποία έχει ως απώτερο στόχο την καλλιέργεια κουλτούρας ανταγωνισμού στη συνείδηση του Κύπριου επιχειρηματία και πολίτη-καταναλωτή, η οποία με τη σειρά της θα βοηθήσει στην αλλαγή νοοτροπίας έναντι ενδεχόμενων παραβάσεων, στην ευκολότερη αναγνώριση αλλά και στην ορθότερη αντιμετώπιση ήδη υφιστάμενων στρεβλώσεων.

Ο οδηγός στοχεύει στην εξοικείωση των καταναλωτών και επιχειρηματιών με τις βασικές έννοιες του ανταγωνισμού και προς τούτο, σε αυτόν επεξηγούνται με απλά διατυπωμένο τρόπο, μεταξύ άλλων, οι αρμοδιότητες, οι εξουσίες και τα καθήκοντα της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, ο ρόλος και ο τρόπος λειτουργίας της καθώς, επίσης, και το θεσμικό πλαίσιο για την προστασία του ανταγωνισμού.

Είμαι βέβαιη ότι η έκδοση αυτή θα αποδειχθεί ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα για όλους τους επιχειρηματίες και τους καταναλωτές.

Λουκία Χριστοδούλου,

Πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού

1. Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού

1.1. Αποστολή

Η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (στο εξής η «ΕΠΑ») είναι το ανεξάρτητο θεσμοθετημένο όργανο, στο οποίο έχει ανατεθεί η αποκλειστική αρμοδιότητα για τη διασφάλιση ενός υγιούς ανταγωνιστικού περιβάλλοντος εντός της κυπριακής επικράτειας. Η πολιτική ανταγωνισμού διασφαλίζει την αποτελεσματική και παραγωγική λειτουργία της αγοράς, πράγμα που συμβάλλει στη δημιουργία ενός ευνοϊκού κλίματος προς την καινοτομία, την τεχνολογική πρόοδο και ανάπτυξη προς όφελος των επιχειρήσεων, της οικονομίας γενικότερα και κατ' επέκταση των καταναλωτών, οι οποίοι μπορούν να απολαμβάνουν καλύτερης ποιότητας αγαθά και υπηρεσίες σε καλύτερες τιμές.

Η ΕΠΑ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο για την αποκατάσταση, διασφάλιση και προστασία ενός υγιούς ανταγωνιστικού πλαισίου σε όλους τους τομείς της οικονομίας, αποσκοπώντας ταυτόχρονα στον εκσυγχρονισμό των δομών της αγοράς και στην εξάλειψη κάθε στρέβλωσης του ανταγωνισμού προς όφελος των καταναλωτών και της κυπριακής οικονομίας εν γένει. Η ΕΠΑ, είτε μετά από καταγγελίες, είτε μετά από τη διεξαγωγή αυτεπάγγελτων ερευνών, αποφασίζει για θέματα περιορισμού ή παρακώλυσης του υγιούς ανταγωνισμού που εκτείνονται σε όλο το φάσμα της οικονομίας.

Η ΕΠΑ περιβάλλεται με εκτεταμένες εξουσίες και αρμοδιότητες, λόγω της καθοριστικής σημασίας που έχει η ύπαρξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού σε μια ανοικτή οικονομία, ώστε να μεριμνά για την τήρηση των κανόνων και αρχών του ανταγωνισμού σε μια ελεύθερη οικονομία.

1.2. Ιστορικό

Η ΕΠΑ συστάθηκε το 1990 με τη θέσπιση του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου (Ν.207(Ι)/89). Ο εν λόγω Νόμος τροποποιήθηκε τέσσερις φορές και καταργήθηκε με την εφαρμογή του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 2008 (Ν.13(Ι)/2008), ο οποίος ακολούθως τροποποιήθηκε με τον Νόμο 41(Ι)/2014.

Στις 18 Απριλίου 2008, τέθηκε σε εφαρμογή ο περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος (Νόμος Αριθ. 13(Ι)/2008), ο οποίος αντικατέστησε τον προηγούμενο Νόμο. Με τον περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο του 2008 εκσυγχρονίσθηκε το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, θεσπίστηκαν περαιτέρω κανόνες προστασίας του ανταγωνισμού στη Δημοκρατία και επιτεύχθηκε αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (πλέον 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής η «ΣΛΕΕ»)).

Με τον Νόμο 13(Ι)/2008, η ΕΠΑ ορίστηκε ως η αρμόδια αρχή ανταγωνισμού της Δημοκρατίας, στην οποία ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 αναθέτει αρμοδιότητες για την εφαρμογή των άρθρων της ΣΛΕΕ και συγκεκριμένα του ελέγχου στις περιπτώσεις όπου επηρεάζεται το κοινοτικό εμπόριο.

Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 28 Μαρτίου 2014, αποσκοπεί στην περαιτέρω σύγκλιση της εθνικής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό δίκαιο ανταγωνισμού. Με τον Νόμο αυτό, δόθηκαν στην ΕΠΑ επιπρόσθετα χρήσιμα εργαλεία και μέσα για την εκπλήρωση των σκοπών της ρύθμισης και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού στη Δημοκρατία.

Επιπρόσθετα, η ΕΠΑ εφαρμόζει τον περί του Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμο του 2014, ο οποίος αντικατέστησε τους περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμους του 1999 έως 2000. Ο Νόμος αυτός αποσκοπεί στην περαιτέρω σύγκλιση της εθνικής νομοθεσίας με το αντίστοιχο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη βελτίωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, στη διασαφήνιση και βελτίωση του τρόπου εφαρμογής των διαδικασιών που ακολουθούνται από την ΕΠΑ και στην ενίσχυση των συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

Κάποιες από τις σημαντικότερες αλλαγές που επέφερε ο εν λόγω Νόμος, μεταξύ άλλων, είναι:

- η μερική αλλαγή του πεδίου εφαρμογής της νομοθεσίας, η οποία πλέον προϋποθέτει ότι τουλάχιστον δύο από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κύκλο εργασιών στην Κύπρο,
- η υποχρέωση κοινοποίησης της συγκέντρωσης πριν από την πραγματοποίησή της και όχι εντός μίας εβδομάδας,
- η καταβολή τελών ύψους €1.000 με την υποβολή της κοινοποίησης και €6.000 πριν από την έναρξη διαδικασίας πλήρους διερεύνησης, και
- η τροποποίηση του κριτηρίου συμβατότητας με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά με την υιοθέτηση της ευρύτερης έννοιας της σημαντικής παρακώλυσης του ανταγωνισμού.

1.3. Σύνθεση της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού

Η ΕΠΑ είναι πενταμελής και απαρτίζεται από Πρόεδρο και τέσσερα άλλα Μέλη, οι οποίοι διορίζονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από πρόταση του Υπουργού Ενέργειας Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Το Υπουργικό Συμβούλιο διορίζει και τέσσερα αναπληρωματικά μέλη της ΕΠΑ .

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της ΕΠΑ υπηρετούν υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης, με όρους που καθορίζει με σχετική απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο. Ο Πρόεδρος είναι πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και ήθους, το οποίο έχει ειδικευμένη γνώση και πείρα περί νομικών και τα Μέλη της ΕΠΑ είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και ήθους, με ειδικευμένη γνώση και πείρα στα νομικά ή τα οικονομικά ή τον ανταγωνισμό ή τη λογιστική ή το εμπόριο ή τη βιομηχανία, ικανά να συμβάλουν στην πραγμάτωση των σκοπών των περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμων του 2008 και 2014 (στο εξής ο «Νόμος»). Ο Νόμος δεν επιτρέπει στα Μέλη της ΕΠΑ να έχουν οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον που δυνατόν να επηρεάσει το αμερόληπτο της κρίσης τους κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της ΕΠΑ.

Η θητεία του Προέδρου και των Μελών είναι πενταετής και δύναται να ανανεωθεί μόνο μια φορά.

1.4. Υπηρεσία της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού

Η ΕΠΑ κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της επικουρείται από την Υπηρεσία της, η οποία έχει την αρμοδιότητα, στη βάση του Νόμου, μετά από οδηγίες της ΕΠΑ, να διενεργεί τη δέουσα προκαταρκτική έρευνα για τη διαπίστωση τυχόν παραβάσεων των περι της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμων και να αξιολογεί τις συγκεντρώσεις επιχειρήσεων στη βάση των διατάξεων του περι Ελέγχου των Συγκεντρώσεων των Επιχειρήσεων Νόμου.

Η Υπηρεσία είναι αρμόδια:

- να συλλέγει και να ελέγχει πληροφορίες απαραίτητες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της ΕΠΑ,
- να διενεργεί επιτόπιες αιφνίδιες έρευνες σε επιχειρήσεις,
- να εισάγει καταγγελίες και να υποβάλλει εισηγήσεις προς την ΕΠΑ,
- να προβαίνει στις αναγκαίες κοινοποιήσεις και δημοσιεύσεις,
- να διεξάγει προκαταρκτική αξιολόγηση των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων και να ετοιμάζει γραπτές εκθέσεις,
- να παρέχει προς την ΕΠΑ κάθε δυνατή διευκόλυνση για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της.

Σημειώνεται, επίσης, ότι ένα εκ των μελών της Υπηρεσίας ορίζεται ως Γραμματέας της ΕΠΑ, ο οποίος παρίσταται στις συνεδριάσεις της ΕΠΑ και τηρεί πρακτικά.

2. Νομοθετικό Πλαίσιο

Οι περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμοι, σε συνδυασμό με τον περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων των Επιχειρήσεων Νόμο, θέτουν το πλαίσιο των κανόνων και αρχών που έχουν ως στόχο την εξασφάλιση αποτελεσματικού ανταγωνισμού εντός της κυπριακής επικράτειας και επιφορτίζουν την ΕΠΑ με την υποχρέωση της υλοποίησης του στόχου αυτού.

Οι εν λόγω Νόμοι είναι εμπνευσμένοι από τις αντίστοιχες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού.

Οι περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμοι του 2008 και 2014, μεταξύ άλλων, καθορίζουν την ΕΠΑ ως την αρμόδια Αρχή Ανταγωνισμού της Δημοκρατίας, στην οποία το ενωσιακό δίκαιο του ανταγωνισμού και ιδιαίτερα ο Κανονισμός (ΕΕ) αρ. 1/2003, αναθέτει την αρμοδιότητα να εφαρμόζει τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ σε περιπτώσεις όπου επηρεάζεται το διακοινοτικό εμπόριο καθώς και τους Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς αναφορικά με τις εξαιρέσεις κατά κατηγορίες.

Το άρθρο 101 της ΣΛΕΕ ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά και απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς, και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται:

- α. στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής,*
- β. στον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής, της διαθέσεως, της τεχνολογικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων,*

- γ. στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού,
δ. στην εφαρμογή άνισων όρων επί ισοδυνάμων παροχών, έναντι των εμπορικών συναλλασσομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,
ε. στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

2. Οι απαγορευόμενες δυνάμει του παρόντος άρθρου συμφωνίες ή αποφάσεις είναι αυτοδικαίως άκυρες.
3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δύνανται να κηρυχθούν ανεφάρμοστες:
- σε κάθε συμφωνία ή κατηγορία συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων,
 - σε κάθε απόφαση ή κατηγορία αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων, και
 - σε κάθε εναρμονισμένη πρακτική ή κατηγορία εναρμονισμένων πρακτικών,

η οποία συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει, και η οποία:

- α. δεν επιβάλλει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών, και
β. δεν παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων.»

Το άρθρο 102 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι:

«Είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά και απαγορεύεται, κατά το μέτρο που δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης τους εντός της εσωτερικής αγοράς ή σημαντικού τμήματός της. Η κατάχρηση αυτή δύναται να συνίσταται ιδίως:

- α. στην άμεση ή έμμεση επιβολή μη δικαίων τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής,
β. στον περιορισμό της παραγωγής, της διαθέσεως ή της τεχνολογικής αναπτύξεως επί ζημία των καταναλωτών,

- γ. στην εφαρμογή άνισων όρων επί ισοδυνάμων παροχών έναντι των εμπορικώς συναλλασσομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,
- δ. στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.»

2.1. Οι περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμοι του 2008 και 2014 (Ν.13(Ι)/2008 και Ν.41(Ι)/2014)

Οι περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμοι, περιβάλλουν την ΕΠΑ με τέτοιες εξουσίες ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος και η καταστολή των συμπράξεων και πρακτικών που περιορίζουν τον ανταγωνισμό.

Ειδικότερα, οι Νόμοι απαγορεύουν όλες τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, τις αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική που περιορίζουν, νοθεύουν ή παρακωλύουν τον ανταγωνισμό (άρθρο 3) και την καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης που κατέχει ή κατέχουν μια ή περισσότερες επιχειρήσεις στην αγορά (άρθρο 6).

Άρθρο 3 - Απαγόρευση συμπράξεων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό

Ο Νόμος, στο άρθρο 3(1) απαγορεύει όλες τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες τις αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της Δημοκρατίας. Αυτό σημαίνει ότι τέτοιου είδους συμφωνίες καθίστανται εξ υπαρχής άκυρες, χωρίς να είναι αναγκαία η προηγούμενη έκδοση σχετικής απόφασης της ΕΠΑ. Πρωταρχικός στόχος της απαγόρευσης αυτής είναι να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις ανταγωνίζονται μεταξύ τους και δεν συμμετέχουν σε συμπράξεις που αλλοιώνουν τον τρόπο λειτουργίας της αγοράς, την κατανομή πόρων και δεν ενθαρρύνουν την αποτελεσματικότητα.

Παραδείγματα τέτοιων συμπράξεων είναι:

- ο άμεσος ή έμμεσος καθορισμός τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής,
- ο περιορισμός ή ο έλεγχος της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων,
- η γεωγραφική ή άλλη κατανομή των αγορών ή των πηγών προμήθειας,
- η εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με αποτέλεσμα ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό,
- η εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή από μέρους των αντισυμβαλλομένων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες, κατά τη φύση τους ή σύμφωνα με τις κρατούσες εμπορικές συνήθειες, δεν συνδέονται με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.

Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του Νόμου κάθε συμφωνία, απόφαση και εναρμονισμένη πρακτική, επιτρέπεται και είναι έγκυρη χωρίς να είναι αναγκαία η προηγούμενη έκδοση σχετικής απόφασης της ΕΠΑ όταν συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει,
- δεν επιβάλλει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών, και
- δεν παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 5(1) του Νόμου, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει, κατόπιν αιτιολογημένης γνώμης της ΕΠΑ, Διατάγματα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με τα οποία το άρθρο 3 κηρύσσεται ανεφάρμοστο σε συγκεκριμένες κατηγορίες συμπράξεων. Τα ισχύοντα Διατάγματα που αφορούν «Εξαιρέσεις κατά Κατηγορία» καλύπτουν τις κάθετες συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές, τις συμφωνίες έρευνας και ανάπτυξης, τις συμφωνίες εξειδίκευσης και τις συμφωνίες μεταφοράς τεχνολογίας, καθώς και τις συμφωνίες διανομής στον κλάδο των αυτοκινήτων. Επιπλέον, υπάρχουν Διατάγματα «Εξαιρέσεων κατά Κατηγορία» που αφορούν συγκεκριμένους κλάδους, όπως είναι οι κλάδοι των ασφαλειών και των μεταφορών.

Στο άρθρο 5(2), ορίζεται ότι, στις συμπράξεις για τις οποίες τυγχάνει εφαρμογής το ημεδαπό δίκαιο και όχι οι διατάξεις του ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου 3 του Άρθρου 101 ΣΛΕΕ στο βαθμό που δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη σε Διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου που αφορά «Εξαιρέσεις κατά Κατηγορία». Σε τέτοια περίπτωση, οι συμπράξεις τεκμαίρονται επιτρεπτές και έγκυρες δυνάμει του Ευρωπαϊκού Κανονισμού, ο οποίος ρυθμίζει την ίδια κατηγορία συμπράξεων στα πλαίσια του ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού.

Το βάρος απόδειξης ότι μια σύμπραξη είναι επιτρεπτή και έγκυρη δυνάμει της σχετικής διάταξης του Νόμου, ή Διατάγματος του Υπουργικού Συμβουλίου ή Ευρωπαϊκού Κανονισμού βαρύνει την εμπλεκόμενη επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων που επικαλείται τον Νόμο, το διάταγμα ή τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό.

Άρθρο 6 - Καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης και σχέσης οικονομικής εξάρτησης

Ο Νόμος, στο άρθρο 6(1) απαγορεύει την καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος ή υπηρεσίας. Με τον τρόπο αυτό, εμποδίζονται οι επιχειρήσεις με δεσπόζουσα θέση να προβαίνουν σε κατάχρηση της θέσης που κατέχουν στην αγορά αποκομίζοντας αθέμιτα οφέλη ή/και εφαρμόζοντας αντί-ανταγωνιστικές πρακτικές προκειμένου να διατηρήσουν ή να ισχυροποιήσουν τη θέση τους.

Δεσπόζουσα θέση μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων σημαίνει τη θέση οικονομικής δύναμης που απολαμβάνει η επιχείρηση που την καθιστά ικανή να παρακλωθεί τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και της επιτρέπει να ενεργεί σε αισθητό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές της και τους πελάτες της και σε τελική ανάλυση ανεξάρτητα από τους καταναλωτές.

Η καταχρηστική εκμετάλλευση απαγορεύεται ιδιαίτερα όταν έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα:

- τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων μη θεμιτών υπό τις περιστάσεις όρων συναλλαγής,
- τον περιορισμό της παραγωγής ή της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης, προς ζημιά των καταναλωτών,

- την εφαρμογή ανόμοιων όρων για ισοδύναμες συναλλαγές, με συνέπεια ορισμένες επιχειρήσεις να τίθενται σε μειονεκτική στον ανταγωνισμό θέση,
- την εξάρτηση της σύναψης συμφωνιών από την αποδοχή εκ μέρους των αντισυμβαλλομένων πρόσθετων υποχρεώσεων, οι οποίες εκ της φύσεώς τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες, δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμφωνιών αυτών.

Σύμφωνα με το άρθρο 6(2) του Νόμου απαγορεύεται, επίσης, η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσποζουσας θέσης από μια ή περισσότερες επιχειρήσεις, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης στην οποία βρίσκεται προς αυτήν ή αυτές μια επιχείρηση, η οποία κατέχει θέση πελάτη, προμηθευτή, παραγωγού, αντιπροσώπου, διανομέα ή εμπορικού συνεργάτη τους ακόμη και ως προς ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών, και δεν διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση.

Η καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης μπορεί να συνίσταται στην επιβολή αυθαίρετων όρων συναλλαγής, στην εφαρμογή διακριτικής μεταχείρισης ή στην αιφνίδια και αδικαιολόγητη διακοπή μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων.

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του Νόμου

Οι διατάξεις του Νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 7(1), δεν εφαρμόζονται σε: (α) συμφωνίες που αναφέρονται σε μισθούς και όρους απασχόλησης και εργασίας, (β) σε επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτηριστήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των διατάξεων αυτών εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί από το Δημόσιο.

Στο άρθρο 7(2) ορίζεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής των αναφερόμενων επιχειρήσεων όταν δεν υπάρχει οικονομικός ή τεχνικός τρόπος στη διάθεση αυτών των επιχειρήσεων, ο οποίος να συνάδει με τις διατάξεις του Νόμου και να επιτρέπει την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί σε αυτές τις επιχειρήσεις από το Δημόσιο.

Τέλος, στο άρθρο 7(3) αναφέρεται ότι το βάρος απόδειξης ότι οι συμφωνίες ή επιχειρήσεις εκπίπτουν του πεδίου εφαρμογής του Νόμου, βαρύνει τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που επικαλούνται την εξαίρεση αυτή.

2.2. Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμος (Ν.83(Ι)/2014)

Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμος, επιδιώκει να διασφαλίσει τον αποτελεσματικό έλεγχο των σημαντικών αναδιαρθρώσεων των επιχειρήσεων με τη μορφή των συγκεντρώσεων, σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στις απαιτήσεις της ανταγωνιστικής αγοράς. Με άλλα λόγια, κατά τον έλεγχο των συγκεντρώσεων, η Επιτροπή εστιάζεται στις συγκεντρώσεις που ενδέχεται να παρακωλύσουν σημαντικά τον ανταγωνισμό στη Δημοκρατία ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, στη διατήρηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και στην εξασφάλιση της εφαρμογής διορθωτικών μέτρων, όταν παρίσταται ανάγκη να διαφυλαχθεί ο ανταγωνισμός.

Συγκέντρωση, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, πραγματοποιείται:

- εφόσον συγχωνεύονται δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις, ή
- εφόσον ένα ή περισσότερα πρόσωπα, που ελέγχουν ήδη μια τουλάχιστον επιχείρηση ή μια ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα με αγορά συμμετοχών στο κεφάλαιο ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων, ή
- εφόσον δημιουργείται κοινή επιχείρηση, η οποία μόνιμα εκπληρώνει όλες τις λειτουργίες μια αυτόνομης οικονομικής οντότητας.

Στη βάση του προαναφερθέντος Νόμου (άρθρο 20), η ΕΠΑ έχει την εξουσία και αρμοδιότητα να ελέγχει τις συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων και να τις απαγορεύει στις περιπτώσεις που αυτές οι συγκεντρώσεις εκτιμάται ότι ενδέχεται να παρακωλύσουν σημαντικά τον ανταγωνισμό στη Δημοκρατία ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή της ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης ή να τις επιτρέπει στις περιπτώσεις που κρίνονται συμβατές με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά.

Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμος ισχύει για όλες τις συγκεντρώσεις μείζονος σημασίας (άρθρο 3). Οι υποκείμενες σε κοινοποίηση πράξεις συγκέντρωσης, κοινοποιούνται εγγράφως στην Υπηρεσία πριν από την πραγματοποίησή τους και μετά από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή την απόκτηση ελέγχουσας συμμετοχής (άρθρο 10(1)). Η κοινοποίηση μπορεί,

επίσης, να γίνεται στις περιπτώσεις που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αποδεικνύουν στην Υπηρεσία την ύπαρξη καλόπιστης προθέσεως για σύναψη συμφωνίας ή σε περίπτωση δημόσιας πρότασης εξαγοράς, εφόσον έχουν ανακοινώσει πρόθεση ή οριστική απόφαση ανάλογης πρότασης υπό την προϋπόθεση ότι η σχεδιαζόμενη συμφωνία ή δημόσια πρόταση εξαγοράς θα καταλήξει σε συγκέντρωση μείζονος σημασίας (άρθρο 10(2)).

Μία πράξη συγκέντρωσης επιχειρήσεων θεωρείται μείζονος σημασίας όταν συντρέχουν οι πιο κάτω προϋποθέσεις, οι οποίες απαριθμούνται στο άρθρο 3(2) του Νόμου:

- ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν **δύο τουλάχιστον** από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει, αναφορικά με καθεμιά από αυτές, το ποσό των 3.500.000 ευρώ, και
- **τουλάχιστον δύο** από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κύκλο εργασιών **εντός της Δημοκρατίας**, και
- τουλάχιστον 3.500.000 ευρώ από το σύνολο του κύκλου εργασιών όλων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων πραγματοποιείται εντός της Δημοκρατίας,

ή κηρυχθεί ως τέτοια με Διάταγμα του Υπουργού δυνάμει του άρθρου 5 του Νόμου.

Η κοινοποίηση πράξης συγκέντρωσης θα πρέπει να είναι σύμφωνη με το Παράρτημα ΙΙΙ του υπό αναφορά Νόμου, ώστε η Υπηρεσία της ΕΠΑ να είναι σε θέση να διεξάγει προκαταρκτική αξιολόγηση της συγκεκριμένης συγκέντρωσης και να ετοιμάσει γραπτή έκθεση προς την ΕΠΑ. Σε αυτή την έκθεση, η Υπηρεσία καταγράφει την αιτιολογημένη της γνώμη κατά πόσο η συγκέντρωση δύναται να κηρυχθεί συμβατή με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά (άρθρο 17).

Επιπρόσθετα, οι υπόχρεες προς κοινοποίηση εταιρείες, θα πρέπει με την υποβολή της κοινοποίησης στην Υπηρεσία να καταβάλουν το καθορισμένο από τον Νόμο τέλος κοινοποίησης ύψους €1.000 (άρθρο 12(1)).

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Νόμου, η ΕΠΑ κατά την αξιολόγηση συγκεκριμένης συγκέντρωσης λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:

- Τη δομή των επηρεαζόμενων αγορών.
- Τη θέση στην αγορά των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές.

- Την οικονομική δύναμη όλων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές.
- Τις εναλλακτικές πηγές προμήθειας των προϊόντων και των υπηρεσιών που είναι αντικείμενο εμπορίου στις επηρεαζόμενες αγορές και των υποκατάστατών τους.
- Τις τάσεις της προσφοράς και της ζήτησης για όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που είναι αντικείμενο εμπορίου στις επηρεαζόμενες αγορές και των υποκατάστατών τους.
- Τους φραγμούς εισόδου στις επηρεαζόμενες αγορές.
- Τα συμφέροντα των ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτών των προϊόντων και των υπηρεσιών που είναι αντικείμενο εμπορίου στις επηρεαζόμενες αγορές και των υποκατάστατών τους.

3. Εξουσίες και αρμοδιότητες της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού

Οι κυριότερες αρμοδιότητες της ΕΠΑ είναι:

- Ο έλεγχος των συμπράξεων των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, οι οποίες περιορίζουν τον ανταγωνισμό.
- Ο έλεγχος της καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης από μια ή περισσότερες επιχειρήσεις.
- Ο έλεγχος των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων της, η ΕΠΑ έχει εκτεταμένες εξουσίες, όπως είναι:

- η έκδοση σχετικών αποφάσεων,
- η επιβολή υποχρέωσης τερματισμού της διαπιστωθείσας παράβασης και αποφυγής επανάληψης στο μέλλον,
- η επιβολή όρων, μέτρων συμπεριφοράς ή/και διαρθρωτικού χαρακτήρα,
- η επιβολή διοικητικών προστίμων και άλλων κυρώσεων,
- η αποδοχή δεσμεύσεων από μέρος των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων,
- η απόφαση για τη λήψη προσωρινών μέτρων,
- η έκδοση ανακοινώσεων,
- η παροχή γνωμοδοτήσεων σε φορείς του δημοσίου,
- η συνεργασία με τις ρυθμιστικές ή άλλες Αρχές που ασκούν έλεγχο σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας της Δημοκρατίας, και
- η υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας με άλλες Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού.

Επιπρόσθετα, η ΕΠΑ, στη βάση του Νόμου μπορεί να εξασφαλίζει απευθείας υπηρεσίες σε θέματα που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων και εξουσιών της και για τον σκοπό αυτό να συνάπτει συμβάσεις παροχής υπηρεσιών.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμους, η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Να διερευνά και να αποφασίζει αναφορικά με παραβάσεις των άρθρων 3 ή/και 6 του Νόμου ή/και των άρθρων 101 ή/και 102 της ΣΛΕΕ, είτε αυτεπάγγελα είτε κατόπιν καταγγελίας, ή /και όπως ορίζει ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1/2003.
- Να αποφασίζει κατά πόσο συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 του Νόμου ώστε μια συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3(1) του Νόμου να μπορεί να θεωρηθεί επιτρεπτή και έγκυρη.
- Να αποφασίζει εάν οι συμπράξεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ δύνανται να επιτραπούν και να κριθούν έγκυρες, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ ή δυνάμει ενωσιακής δευτερογενούς νομοθεσίας για την εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ σε κατηγορία συμπράξεων.
- Να αποφασίζει αν σύμπραξη αναφορικά με την οποία γίνεται επίκληση Διατάγματος, το οποίο εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, εμπίπτει στην κατηγορία συμπράξεων για την οποία το εν λόγω Διάταγμα κηρύσσει ανεφάρμοστο το άρθρο 3.
- Να αποφασίζει αν σύμπραξη αναφορικά με την οποία γίνεται επίκληση Ευρωπαϊκού Κανονισμού, δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου, εμπίπτει στην κατηγορία συμπράξεων την οποία ρυθμίζει ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός στα πλαίσια του ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού.
- Να αποφασίζει κατά πόσο μια συμφωνία ή επιχείρηση δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 7(1) του Νόμου.
- Να επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα και διοικητικές κυρώσεις.
- Να αποφασίζει για τη λήψη προσωρινών μέτρων και να θέτει τους κατά την κρίση της αναγκαίους κατά περίπτωση όρους, σε περίπτωση που στοιχειοθετείται ευλόγως ισχυρή εκ πρώτης όψεως υπόθεση παράβασης του άρθρου 3 και/ή 6 του Νόμου και/ή των άρθρων 101 της ΣΛΕΕ και/ ή 102 της ΣΛΕΕ και συντρέχει επείγουσα περίπτωση, λόγω σοβαρού κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης στον ανταγωνισμό.
- Να επιβάλλει στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων διοικητικό πρόστιμο μέχρι 5% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών

κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος για κάθε ημέρα παράλειψής της να συμμορφωθεί πλήρως με την απόφαση της ΕΠΑ για λήψη προσωρινών μέτρων, ενώ σε περίπτωση κατά την οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων ενεργούν κατά τρόπο που αντιβαίνει σε εκδοθείσα απόφαση για τη λήψη προσωρινών μέτρων, να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι 5% του κύκλου εργασιών τους, ο οποίος πραγματοποιήθηκε κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

- Να ανακαλεί το ευεργέτημα της εφαρμογής Κανονισμού απαλλαγής, το οποίο εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με συγκεκριμένη σύμπραξη, όταν η γεωγραφική αγορά είναι η κυπριακή αγορά.
- Να αποδέχεται με απόφασή της την ανάληψη δεσμεύσεων από μέρους των επιχειρήσεων. Ειδικότερα, σε περίπτωση που η ΕΠΑ σκοπεύει να εκδώσει απόφαση με την οποία να απαιτεί τον τερματισμό μιας παράβασης και οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων προσφέρονται να αναλάβουν ορισμένες δεσμεύσεις για να ανταποκριθούν στις αντιρρήσεις της ΕΠΑ κατά την προκαταρκτική της εκτίμηση, να καθιστά αυτές τις δεσμεύσεις υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων. Η απόφαση της ΕΠΑ δύναται να εκδοθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και υπό την προϋπόθεση ότι η ΕΠΑ συμπεραίνει ότι δεν συντρέχουν πλέον λόγοι να αναλάβει περαιτέρω δράση.
- Να διεξάγει έρευνα σε συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας ή σε συγκεκριμένους τύπους συμφωνιών όταν η πορεία των εμπορικών συναλλαγών, η δυσκαμψία των τιμών ή άλλες περιστάσεις δημιουργούν υπόνοιες για πιθανό περιορισμό ή στρέβλωση του ανταγωνισμού στη Δημοκρατία.
- Να καθορίζει, με απόφασή της, τα κριτήρια εξέτασης υποθέσεων κατά προτεραιότητα, για παραβάσεις των άρθρων 3 και/ή 6 και/ή των άρθρων 101 και/ή 102 της ΣΛΕΕ. Η ΕΠΑ, με την απόφασή της, ημερομηνίας 5/9/2014, αφού συνεκτίμησε τις παρατηρήσεις των συμμετεχόντων όπως κατατέθηκαν σε δημόσια διαβούλευση, η οποία έληξε στις 23/7/2014, προέβηκε στον καθορισμό των ακόλουθων κριτηρίων για την κατά προτεραιότητα εξέταση υποθέσεων:
 - Δημόσιο συμφέρον,
 - Επιπτώσεις στον ανταγωνισμό,
 - Επιπτώσεις στους καταναλωτές,
 - Υποθέσεις στρατηγικής σημασίας για την ΕΠΑ,
 - Απαιτήσεις ανθρώπινων πόρων, και
 - Χρόνος παραγραφής.

- Να εξετάζει υποθέσεις κατά προτεραιότητα στη βάση των προαναφερθέντων κριτηρίων.
- Να εκδίδει ανακοινώσεις για ενημέρωση οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου σχετικά με θέματα της αρμοδιότητάς της.
- Να παρέχει γνώμη σε θέματα της αρμοδιότητάς της προς φορέα του Δημοσίου, χωρίς αυτό να τη δεσμεύει ως προς το περιεχόμενο μεταγενέστερης απόφασής της.
- Οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα της χορηγεί ο Νόμος ή κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

Η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού έχει τις ακόλουθες εξουσίες προς έρευνα:

- Να συλλέγει πληροφορίες απαραίτητες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της, αλλά και επ' ονόματι και για λογαριασμό άλλων Αρχών Ανταγωνισμού, απευθύνοντας γραπτό αίτημα προς επιχειρήσεις, ενώσεις επιχειρήσεων ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- Να διεξάγει συνέντευξη με κάθε φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο, το οποίο συναινεί προς αυτό, με σκοπό τη λήψη δηλώσεων αναφορικά με το αντικείμενο της διενεργούμενης έρευνας.
- Να διενεργεί όλες τις απαραίτητες έρευνες σε επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, καθώς και σε άλλο επαγγελματικό χώρο, και πιο συγκεκριμένα να εισέρχεται σε κάθε γραφείο, χώρο, γήπεδο και μεταφορικό μέσο των επιχειρήσεων και ενώσεων επιχειρήσεων, εξαιρουμένων των κατοικιών, να ελέγχει τα αρχεία, τα βιβλία, τους λογαριασμούς, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο επαγγελματικής δραστηριότητας, ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους, να λαμβάνει ή να αποκτά υπό οποιαδήποτε μορφή αντίγραφο ή απόσπασμα αρχείων, βιβλίων, λογαριασμών και κάθε άλλο έγγραφο επαγγελματικής δραστηριότητας ανεξαρτήτως της μορφής αποθήκευσής τους και οπουδήποτε και αν αυτά φυλάσσονται, να σφραγίζει οποιονδήποτε επαγγελματικό χώρο και αρχεία, βιβλία, λογαριασμούς και άλλα έγγραφα επαγγελματικής φύσης, κατά την περίοδο και στον βαθμό που απαιτούνται για τον έλεγχο και να υποβάλλει σε κάθε αντιπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού της επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων ερωτήσεις και να ζητά επεξηγήσεις περί των γεγονότων ή εγγράφων που σχετίζονται με το αντικείμενο και τον σκοπό του ελέγχου και να καταγράφει τις απαντήσεις.

- Να διενεργεί ελέγχους, κατόπιν έκδοσης δεόντως αιτιολογημένου δικαστικού εντάλματος, σε οποιονδήποτε χώρο, γήπεδο και μεταφορικό μέσο άλλο από αυτό που προβλέπεται ανωτέρω ή σε κατοικίες.
- Να επιβάλλει σε επιχείρηση, ένωση επιχειρήσεων, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ιδιωτικούς φορείς διοικητικό πρόστιμο μέχρι 1% του κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, σε περίπτωση: (α) παράλειψης παροχής των αιτούμενων πληροφοριών μέσα στην ταχθείσα προθεσμία· ή/και (β) εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχής ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών.
- Να επιβάλλει σε επιχείρηση, ένωση επιχειρήσεων, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ιδιωτικούς φορείς διοικητικό πρόστιμο μέχρι 5% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος για κάθε ημέρα που δεν παραχωρούνται οι αιτηθείσες πληροφορίες.
- Να επιβάλλει σε επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων διοικητικό πρόστιμο μέχρι 1% του κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος σε περίπτωση που αυτή εκ προθέσεως ή εξ αμελείας επιδεικνύει ελλιπή ή αλλοιωμένα τα αιτηθέντα αρχεία, τα βιβλία, τους λογαριασμούς ή άλλα επαγγελματικά έγγραφα ή σε περίπτωση άρνησης της επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων να συμμορφωθεί με την εντολή της ΕΠΑ για επί τόπου έρευνα (άρθρο 31). Η ΕΠΑ δύναται επιπρόσθετα να επιβάλλει στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων διοικητικό πρόστιμο μέχρι 5% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος για κάθε ημέρα παράλειψης αυτής να συμμορφωθεί προς εντολή της ΕΠΑ για διενέργεια έρευνας. (Επισημαίνεται ότι διαπράττει ποινικό αδίκημα πρόσωπο στο οποίο υποβάλλονται ερωτήσεις ή από το οποίο ζητούνται επεξηγήσεις και το οποίο αρνείται ή παραλείπει να συμμορφωθεί με την υποχρέωση παροχής οποιασδήποτε διευκόλυνσης, πληροφορίας και δήλωσης περί του αληθούς των πληροφοριών τις οποίες δίδει σε ερευνώντα λειτουργό, ή το οποίο αποκρύπτει, καταστρέφει ή παραποιεί πληροφορία, αρχείο, βιβλίο, λογαριασμό ή άλλο έγγραφο επαγγελματικής δραστηριότητας, που αποτελεί αντικείμενο έρευνας δυνάμει του Νόμου, ή παρέχει στην ΕΠΑ ή σε ερευνώντα λειτουργό της ψευδή, ελλιπή, ανακριβή ή παραπλανητική πληροφορία, δήλωση, αρχείο, βιβλίο, λογαριασμό ή άλλο έγγραφο επαγγελματικής δραστηριότητας, ή αρνείται ή παραλείπει να παράσχει στην ΕΠΑ ή σε ερευνών λειτουργό της πληροφορία, δήλωση, αρχείο, βιβλίο, λογαριασμό ή άλλο έγγραφο επαγγελματικής δραστηριότητας, που ζητείται κατά την άσκηση εξουσιών τις οποίες χορηγεί ο Νόμος).

Η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, για κάθε παράβαση των άρθρων 3 ή/και 6 του Νόμου και των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, έχει την εξουσία:

- Να επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα ανερχόμενα, ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης, μέχρι 10% του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, ή μέχρι το άθροισμα του 10% του κύκλου εργασιών κάθε επιχείρησης που είναι μέλος της παραβαίνουσας ένωσης επιχειρήσεων, ο οποίος κύκλος εργασιών πραγματοποιήθηκε κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.
- Να απαλλάσσει και/ή να μειώνει το ύψος του διοικητικού προστίμου που θα επέβαλλε σε μια επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων εάν η εν λόγω επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων συνεργαστεί και /ή παρέχει τέτοια συνδρομή ή αποδεικτικό υλικό το οποίο υποβοηθά την ΕΠΑ στην απόδειξη παράβασης. Τα κριτήρια για την απαλλαγή και/ή τη μείωση του ύψους του διοικητικού προστίμου καθορίζονται στους περί Απαλλαγής και Μείωσης του Διοικητικού Προστίμου σε περίπτωση συμπτύξεων κατά παράβαση του άρθρου 3 του Νόμου ή/και του άρθρου 101(1) ΣΛΕΕ (Σχέδιο Επείκειας) Κανονισμούς του 2011.
- Να υποχρεώνει τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων όπως εντός ταχθείσας προθεσμίας τερματίζουν τη διαπιστωθείσα παράβαση και αποφεύγουν επανάληψή της στο μέλλον. Σε περίπτωση που η παράβαση τερματιστεί πριν από την έκδοση της απόφασής της, η ΕΠΑ δύναται να καταδικάσει με αναγνωριστική απόφαση την παράβαση.
- Να επιβάλλει όρους και μέτρα συμπεριφοράς και/ή διαρθρωτικού χαρακτήρα, ανάλογα με τη διαπραχθείσα παράβαση, τα οποία είναι αναγκαία για την παύση της εν λόγω παράβασης.
- Σε περίπτωση κατά την οποία οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων δεν συμμορφώνονται με την εκδοθείσα απόφαση της ΕΠΑ, η οποία αφορά τερματισμό της διαπιστωθείσας παράβασης και αποφυγή επανάληψής της στο μέλλον ή την επιβολή όρων και μέτρων συμπεριφοράς και/ή διαρθρωτικού χαρακτήρα, η ΕΠΑ δύναται να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι 5% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος για κάθε ημέρα συνέχισης της παράβασης.

Σύμφωνα με τον περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμο (Ν.83(Ι)/2014), η Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού έχει τις ακόλουθες εξουσίες και αρμοδιότητες:

- Να αποφασίζει ότι κοινοποιηθείσα συγκέντρωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου ή/και στην έννοια της συγκέντρωσης.
- Να αποφασίζει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, αν και εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου, δεν προκαλεί αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά. Σε τέτοια περίπτωση, αποφασίζει να μην αντιταχθεί σε αυτή και την κηρύσσει συμβατή με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά.
- Να αποφασίζει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου και στην έννοια της συγκέντρωσης προκαλώντας αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά. Σε τέτοια περίπτωση αποφασίζει να κινηθεί διαδικασία πλήρους διερεύνησης και καλεί τις υπόχρεες προς κοινοποίηση εταιρείες να καταβάλουν το προβλεπόμενο τέλος κοινοποίησης. Σ' αυτή την περίπτωση και μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής, η ΕΠΑ δύναται:
 - α. να κηρύξει τη συγκεκριμένη συγκέντρωση συμβατή με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά, υπό την επιφύλαξη τυχόν συγκεκριμένων όρων και σχετικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται από τους συμμετέχοντες στη συγκέντρωση για την τήρηση των όρων αυτών, ή
 - β. να κηρύξει τη συγκεκριμένη συγκέντρωση ασυμβίβαστη με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά.

Η ΕΠΑ δύναται, επίσης, να εγκρίνει προσωρινά μέρος ή το σύνολο της συγκέντρωσης, μετά από αίτηση από μία ή περισσότερες συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, η οποία κοινοποιείται ταυτόχρονα σε όλες τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις. Η αίτηση για προσωρινή έγκριση της συγκέντρωσης πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να αποδεικνύεται μέσω αυτής ότι οι επιχειρήσεις που υποβάλλουν την αίτηση ενδέχεται να υποστούν σοβαρή ζημία σε περίπτωση περαιτέρω καθυστέρησης στην υλοποίηση της συγκέντρωσης. Για την απόφασή της αυτή, η ΕΠΑ λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, τις επιπτώσεις της αναστολής σε μία ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ή σε τρίτους, καθώς και την απειλή που συνιστά η εν λόγω συγκέντρωση για τον ανταγωνισμό.

- Η ΕΠΑ έχει τη διακριτική εξουσία, προτού εκδώσει οποιαδήποτε απόφασή της, έπειτα από την έκθεση ευρημάτων της Υπηρεσίας στα

πλαίσια της πλήρους διερεύνησης, να προβαίνει σε διαπραγματεύσεις, ακροάσεις ή συζητήσεις με οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο, κατά την κρίση της ΕΠΑ, θα βοηθήσει στην αξιολόγηση της συγκέντρωσης.

- Η ΕΠΑ δύναται, υπό προϋποθέσεις, να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει απόφασή της για τη συμβατότητα μιας συγκέντρωσης με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά.
- Η ΕΠΑ δύναται, υπό προϋποθέσεις, να διατάξει τη μερική ή ολική διάλυση συγκέντρωσης.
- Η ΕΠΑ δύναται να επιβάλει τα ακόλουθα διοικητικά πρόστιμα:
 - α. Διοικητικό πρόστιμο μέχρι 10% του συνολικού κύκλου εργασιών του υπόχρεου προς κοινοποίηση, κατά το αμέσως προηγούμενο της συγκέντρωσης οικονομικό έτος, σε περίπτωση που συγκέντρωση τίθεται μερικώς ή ολικώς σε εφαρμογή πριν από τη λήψη σχετικής ειδοποίησης έγκρισης ή πριν από τη λήξη της σχετικής προθεσμίας χωρίς η ειδοποίηση να διαβιβασθεί από την Υπηρεσία στον αποστολέα της κοινοποίησης, και επιπρόσθετα διοικητικό πρόστιμο μέχρι 8.000 ευρώ για κάθε ημέρα που συνεχίζεται η παράβαση.
 - β. Διοικητικό πρόστιμο μέχρι 50.000 ευρώ για παροχή αναληθών ή παραπλανητικών πληροφοριών.
 - γ. Διοικητικό πρόστιμο μέχρι 50.000 ευρώ για παράλειψη παροχής πληροφοριών.
 - δ. Διοικητικό πρόστιμο μέχρι 10% του συνολικού κύκλου του υπόχρεου προς κοινοποίηση, κατά το αμέσως προηγούμενο της συγκέντρωσης οικονομικό έτος, σε περίπτωση που συγκέντρωση τίθεται σε εφαρμογή χωρίς την εκπλήρωση όρου που επιβάλλεται από την ΕΠΑ και διοικητικό πρόστιμο μέχρι 8.000 ευρώ για κάθε ημέρα που συνεχίζεται η παράβαση.
 - ε. Διοικητικό πρόστιμο μέχρι 10% του συνολικού κύκλου εργασιών του υπόχρεου προς κοινοποίηση κατά το αμέσως προηγούμενο της συγκέντρωσης οικονομικό έτος, για παράλειψη συμμόρφωσης εντός λογικής χρονικής περιόδου που ορίζεται από την ΕΠΑ προς το μέτρο που διατάσσεται από την ΕΠΑ για μερική ή ολική διάλυση συγκέντρωσης και επιπρόσθετα, διοικητικό πρόστιμο μέχρι 8.000 ευρώ για κάθε ημέρα που συνεχίζεται η παράβαση.

4. Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού (ECN)

Με την υιοθέτηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 σε σχέση με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης της ΕΚ (πλέον 101 και 102 ΣΛΕΕ), καθιερώθηκε ένα σύστημα παράλληλων αρμοδιοτήτων βάσει του οποίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού των κρατών μελών δύνανται να εφαρμόζουν τα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης ΕΚ (πλέον 101 και 102 της ΣΛΕΕ) στις περιπτώσεις όπου εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία περί της προστασίας του ανταγωνισμού.

Από κοινού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι Αρχές Ανταγωνισμού των κρατών μελών συναποτελούν ένα δίκτυο, το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού (European Competition Network) που έχει ως στόχο την προάσπιση του ανταγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής το «ECN»). Το ECN αποτελεί έναν μηχανισμό για διαβουλεύσεις και συνεργασία στο πλαίσιο της εφαρμογής της πολιτικής ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, το Δίκτυο παρέχει ένα πλαίσιο για συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών Αρχών Ανταγωνισμού στις περιπτώσεις εφαρμογής των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης (πλέον 101 και 102 της ΣΛΕΕ) και συνιστά τη βάση για τη διαμόρφωση και τη διατήρηση μιας κοινής αντίληψης για την πολιτική του ανταγωνισμού στην Ευρώπη στις περιπτώσεις που επηρεάζεται το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

Το ECN δεν έχει οποιεσδήποτε αυτόνομες εξουσίες και αρμοδιότητες και ούτε αποτελεί οργανισμό ή νομική οντότητα. Είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι Αρχές Ανταγωνισμού των κρατών μελών που έχουν τις εξουσίες και αρμοδιότητες να εφαρμόζουν το ενωσιακό δίκαιο, όπως προβλέπεται στα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ. Γι' αυτό, από την αρχή, ξεκαθαρίστηκε, μέσω της Κοινής Δήλωσης του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συνεργασία στο πλαίσιο του δικτύου των Αρχών Ανταγωνισμού, που υιοθετήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1/2003, ότι οι εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού είναι ανεξάρτητες η μια από την άλλη και η συνεργασία τους βασίζεται στην αρχή της ισότητας, του αλληλοσεβασμού και της αλληλεγγύης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεργάζονται μεταξύ τους μέσω του ECN:

- με αμοιβαία ενημέρωση για τις υποθέσεις που διερευνούν και τις αποφάσεις που εκδίδουν,
- με συντονισμό των ερευνών τους, εφόσον προκύπτει τέτοια ανάγκη,
- με αμοιβαία συνδρομή στις έρευνες αυτές, και
- με ανταλλαγή αποδεικτικών στοιχείων.

Με αυτό τον τρόπο δημιουργείται ένας αποτελεσματικός μηχανισμός για την αντιμετώπιση των επιχειρήσεων, οι οποίες ασκούν διασυνοριακές πρακτικές που περιορίζουν τον ανταγωνισμό.

Στις περιπτώσεις όπου κρίνεται απαραίτητη η συνεκτική και αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να ασχοληθεί η ίδια με μια υπόθεση.

Στο πλαίσιο της λειτουργίας του Δικτύου, ομάδες εμπειρογνομόνων από ορισμένους κλάδους συζητούν διάφορα προβλήματα ανταγωνισμού και προωθούν κοινές προσεγγίσεις για την ομοιόμορφη εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου του ανταγωνισμού. Έτσι, χάρη στο ECN οι Αρχές Ανταγωνισμού ανταλλάσσουν τις εμπειρίες τους και καθορίζουν τις ενδεδειγμένες ορθές πρακτικές.

Το 2013, οι Αρχές Ανταγωνισμού των κρατών μελών στα πλαίσια του ECN υιοθέτησαν επτά έγγραφα στα οποία αποτυπώνονται οι Συστάσεις του ECN αναφορικά με τις εξουσίες έρευνας που πρέπει να έχουν οι Αρχές Ανταγωνισμού καθώς και τις εξουσίες για λήψη αποφάσεων κατά την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού. Οι εν λόγω Συστάσεις έχουν ως σκοπό να χρησιμοποιηθούν ως υποστηρικτικά έγγραφα ή και για σκοπούς καθορισμού της πολιτικής ανταγωνισμού.

Οι επτά Συστάσεις βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ECN και είναι οι ακόλουθες:

- i. Σύσταση ECN αναφορικά με τις εξουσίες έρευνας και ελέγχου, μέτρων εφαρμογής και κυρώσεων στα πλαίσια των αιφνίδιων επιτόπιων ερευνών και της συλλογής πληροφοριών.
- ii. Σύσταση ECN αναφορικά με την εξουσία συλλογής ψηφιακών πληροφοριών συμπεριλαμβανομένου της χρήσης της δικανικής πληροφορικής.

- iii. Σύσταση ECN αναφορικά με τη συνδρομή κατά τη διεξαγωγή αιφνί-
δων ερευνών στα πλαίσια του άρθρου 22(1) του Κανονισμού (ΕΚ). αρ.
1/2003.
- iv. Σύσταση ECN αναφορικά με την εξουσία να καθορίζονται κριτήρια για
την κατά προτεραιότητα εξέταση υποθέσεων.
- v. Σύσταση ECN αναφορικά με την εξουσία επιβολής ενδιάμεσων προσω-
ρινών μέτρων.
- vi. Σύσταση ECN αναφορικά με την εξουσία για την αποδοχή δεσμεύσεων
από μέρους των επιχειρήσεων.
- vii. Σύσταση ECN αναφορικά με την εξουσία επιβολής στις επιχειρήσεις
διαρθρωτικών μέτρων.

Επίσης, κατά καιρούς εκδίδονται και άλλα έντυπα/έγγραφα από το ECN,
όπως είναι τα ακόλουθα:

- Best Practices on cooperation between EU National Competition
Authorities In Merger Review.
- ECN Model Leniency Programme: 2012 revision.

Για περισσότερες πληροφορίες βλ.

<http://ec.europa.eu/competition/ecn/documents.html>

Επίσης, το ECN εκδίδει το Ενημερωτικό Δελτίο Ευρωπαϊκού Δικτύου
Αρχών Ανταγωνισμού (ECN Brief), το οποίο δημοσιεύεται πέντε φορές
τον χρόνο στην αγγλική γλώσσα. Το ECN Brief αποτελεί μια προσπάθεια
καταγραφής των σημαντικότερων ειδήσεων και δραστηριοτήτων του ECN
και των μελών του που είναι οι Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού των κρατών
μελών στα θέματα των αρμοδιοτήτων τους,
(βλ. <http://ec.europa.eu/competition/ecn/brief/>).

5. Διεθνείς και άλλες συνεργασίες

5.1. Διεθνές Δίκτυο Ανταγωνισμού (ICN)

Το Διεθνές Δίκτυο Ανταγωνισμού ("International Competition Network") (στο εξής το «ICN») καθιερώθηκε τον Οκτώβριο του 2001 στη Νέα Υόρκη κατά τη διάρκεια της ετήσιας διάσκεψης σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού που οργανώθηκε από το Fordham Corporate Law Institute και είναι ένα άτυπο δίκτυο μεταξύ των αναπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών που έχει ως στόχο την εφαρμογή της πολιτικής του ανταγωνισμού ανά το παγκόσμιο. Ειδικότερα, μέσα από το διάλογο και τον κοινό προβληματισμό των εθνικών Αρχών Ανταγωνισμού, το ICN ενθαρρύνει τη διάδοση των εμπειριών και των πρακτικών που ακολουθεί η κάθε Αρχή Ανταγωνισμού.

Το ICN είναι μοναδικό υπό την έννοια ότι είναι το μόνο διεθνές σώμα που αφιερώνεται αποκλειστικά στην εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού και τα μέλη του αντιπροσωπεύουν τις εθνικές και πολυεθνικές Αρχές Ανταγωνισμού, καθώς και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα μέλη του ICN είναι 90 εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού που προέρχονται από 74 κράτη του κόσμου, καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μέλη του, επίσης, είναι διάφοροι μη κυβερνητικοί οργανισμοί (Non-governmental advisers), οι οποίοι παρόλο που έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν στο έργο του ICN, εντούτοις δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Οι δραστηριότητες του ICN πραγματοποιούνται σε εθελοντική βάση και στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στην καλή θέληση και συνεργασία μεταξύ των μελών του. Ειδικότερα, τα μέλη παράγουν έργο συμμετέχοντας σε ομάδες εργασίας στις οποίες συνεργάζονται, σε μεγάλο βαθμό μέσω του διαδικτύου, τηλεφώνου, τηλεομοιοτύπων και τηλεδιασκέψεων. Οι ετήσιες διασκέψεις και οι επιμέρους συναντήσεις παρέχουν την ευκαιρία στα μέλη να συζητήσουν τα προγράμματα των ομάδων εργασίας και τις επιπτώσεις από την εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών.

Το ICN δεν ασκεί οποιαδήποτε κατευθυντήρια λειτουργία. Όπου το ICN επιτυγχάνει συναίνεση για τις Συστάσεις, ή τις «Καλύτερες Πρακτικές», που προκύπτουν από τα προγράμματα, η εκάστοτε αρχή ανταγωνισμού αποφασίζει εάν και πώς θα τις εφαρμόσει.

5.2. Ευρωπαϊκές Αρχές Ανταγωνισμού (ECA)

Οι Εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού του Ενιαίου Οικονομικού Χώρου, δηλαδή των κρατών μελών της ΕΕ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών-ΕΖΕΣ (ΕΦΤΑ) και της Αρχής Εποπτείας ΕΖΕΣ (ΕΦΤΑ Surveillance Authority), της Νορβηγίας, Ισλανδίας και Λίχτενσταϊν συνέστησαν ένα άτυπο δίκτυο με την επωνυμία «Ευρωπαϊκές Αρχές Ανταγωνισμού» (European Competition Authorities)(στο εξής το «ECA»), με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και τη συζήτηση θεμάτων ανταγωνισμού αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

Το ECA προσβλέπει στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών Αρχών Ανταγωνισμού και στην αποδοτικότερη εφαρμογή των αντίστοιχων εθνικών και ευρωπαϊκών κανόνων ανταγωνισμού. Αυτή η συνεργασία αναπτύσσεται μέσω της διοργάνωσης συνεδριών, της καθιέρωσης ομάδων εργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών.

Στα πλαίσια του ECA έχει δημιουργηθεί μια ομάδα εργασίας σχετικά με τις πολυ-δικαιοδοτικές συγκεντρώσεις. Σκοπός της ομάδας εργασίας είναι η βελτίωση της συνεργασίας των αρχών ανταγωνισμού στις περιπτώσεις που μια συγκέντρωση πρέπει να κοινοποιηθεί σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη (πολυ-δικαιοδοτικές συγκεντρώσεις). Στο πλαίσιο αυτό, η ομάδα εργασίας έχει διαμορφώσει διαδικαστικό κανονισμό με τον τίτλο "Procedures Guide", ο οποίος καθορίζει την πρακτική της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών ανταγωνισμού του ECA. Κατά συνέπεια, αν ένα μέλος του ECA λάβει μια ανακοίνωση συγκέντρωσης, η οποία έχει κοινοποιηθεί, επίσης, τουλάχιστον σε μια άλλη Αρχή Ανταγωνισμού του ECA, τότε η αρχή θα κοινοποιήσει τη συγκέντρωση στις υπόλοιπες Αρχές Ανταγωνισμού.

Επίσης, το 2005, προς αντικατάσταση των σχετικών αρχών που υιοθετήθηκαν για πρώτη φορά το 2002, υιοθετήθηκαν από τα μέλη του δικτύου ένα πλέγμα κανόνων και αρχών με τίτλο «*Principles on the application, by National Competition Authorities within the ECA, of articles 4(5)*

and 22 of the EC Merger Regulation». Σύμφωνα με τις πιο πάνω αρχές απορρέουν ένα σύνολο «υποχρεώσεων», παρόλο που το κείμενο δεν είναι αυστηρά νομικά δεσμευτικό.

6. Συνήθειες ερωτήσεις

Σε σχέση με τους περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμους του 2008 και 2014 (ο Νόμος)

I. Τι σημαίνει ότι η ΕΠΑ είναι ανεξάρτητο διοικητικό όργανο;

Η ΕΠΑ είναι ανεξάρτητη διοικητική αρχή, υπό την έννοια ότι κατά την ενάσκηση του έργου της δεσμεύεται μόνο από τον Νόμο από τον οποίο αντλεί τις εξουσίες και αρμοδιότητές της.

II. Ποιος νομιμοποιείται να υποβάλει καταγγελία για παράβαση του πιο πάνω Νόμου;

Η σχετική νομοθεσία απαιτεί την ύπαρξη έννομου συμφέροντος για τη νομιμοποίηση προσώπου (φυσικού ή νομικού) να προβεί σε καταγγελία. Ορίζεται ότι έννομο συμφέρον έχει αυτός που μπορεί να αποδείξει ότι υπέστη ή ότι υπάρχει σοβαρός ή πιθανός κίνδυνος να υποστεί αισθητή οικονομική βλάβη ή να τεθεί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό ως άμεσο αποτέλεσμα της παράβασης.

III. Πώς υποβάλλεται μία καταγγελία;

Η καταγγελία υποβάλλεται γραπτώς προς την ΕΠΑ και υπογράφεται από τον καταγγέλοντα ή τον νομικό του σύμβουλο ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο του καταγγέλλοντος. Η καταγγελία θα πρέπει να περιέχει όλες τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα του Νόμου, ώστε η ΕΠΑ να είναι σε θέση να αποφασίσει κατά πόσο θα προβεί σε διερεύνηση της υποβληθείσας καταγγελίας. Η ΕΠΑ μπορεί, σε περίπτωση που η υποβληθείσα καταγγελία δεν περιέχει όλες τις πληροφορίες του Παραρτήματος, να προχωρήσει στην αποδοχή της καταγγελίας αν θεωρήσει ότι

οι υποβληθείσες πληροφορίες είναι ικανοποιητικές για την εξέταση της καταγγελίας.

Σημειώνεται ότι στην καταγγελία θα πρέπει να επισημαίνονται επακριβώς οι εμπιστευτικές φύσεως πληροφορίες και/ή τα επιχειρηματικά απόρρητα του καταγγέλλοντος. Επίσης, πρέπει να παρέχεται χωριστή μη εμπιστευτική εκδοχή τής καταγγελίας. Το αίτημα εμπιστευτικότητας πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένο.

IV. Εάν υποβληθεί καταγγελία εναντίον μίας επιχείρησης, θα ενημερωθεί αυτή;

Αφού υποβληθεί μία καταγγελία, η οποία κρίνεται νομότυπη, θα διερευνηθεί στη βάση των οδηγιών της ΕΠΑ από την Υπηρεσία. Η Υπηρεσία, στο πλαίσιο της διεξαγωγής της έρευνας, επικοινωνεί με τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις, δηλαδή με τον καταγγέλοντα και την καταγγελλόμενη επιχείρηση και πολλές φορές με τρίτους για τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων και πληροφοριών. Συνεπώς, η επιχείρηση για την οποία διενεργείται έρευνα από την Υπηρεσία ενημερώνεται σχετικά.

V. Πώς διαπιστώνεται ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση για την παράβαση στην οποία αναφέρεται η καταγγελία;

Με την ολοκλήρωση της δέουσας προκαταρκτικής έρευνας από την Υπηρεσία, καταρτίζεται σχετική έκθεση αναφορικά με τα ευρήματα της έρευνας και την εισήγηση της Υπηρεσίας, η οποία υποβάλλεται στην ΕΠΑ, η οποία είναι το αρμόδιο όργανο για να αποφασίσει κατά πόσο στοιχειοθετείται εκ πρώτης όψεως υπόθεση για πιθανολογούμενη παράβαση των διατάξεων του Νόμου και/ή των άρθρων 101 και/ή 102 της ΣΛΕΕ.

VI. Τα επιχειρηματικά απόρρητα των εμπλεκόμενων μερών προστατεύονται;

Η ΕΠΑ επιδεικνύει ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα προστασίας επιχειρηματικού απόρρητου, καθώς και πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως. Προς τούτο, η Επιτροπή εξετάζει με προσοχή τα αιτήματα που της υποβάλλονται για τον χαρακτηρισμό των πληροφοριών ως επιχειρηματικά απόρρητα ή ως εμπιστευτικές φύσεως πληροφορίες.

Προβλέπεται ρητά στον νόμο, ότι ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής, τα μέλη της Επιτροπής, οι λειτουργοί της Υπηρεσίας της Επιτροπής και

άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι που λαμβάνουν γνώση, ένεκα της θέσης τους ή κατά την άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, απόρρητων στοιχείων επιχειρήσεων, ενώσεων επιχειρήσεων ή άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων, υποχρεούνται να τηρούν εχεμύθεια για τα στοιχεία αυτά, διαφορετικά υφίστανται ποινικές διώξεις.

VII. Ποια διαδικασία ακολουθείται για το χαρακτηρισμό των στοιχείων και πληροφοριών ως επιχειρηματικά απόρρητα ή εμπιστευτικές πληροφορίες και για τον συνεπακόλουθο χειρισμό τους από την ΕΠΑ ως τέτοια;

Το πρόσωπο, η επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, ο δημόσιος ή ο ιδιωτικός φορέας, προς τους οποίους απευθύνει αίτημα η ΕΠΑ στο πλαίσιο της εξουσίας της προς συλλογή πληροφοριών, καλείται όπως με την υποβολή των αιτούμενων πληροφοριών, προσδιορίζει έγγραφα, δηλώσεις και οποιοδήποτε υλικό θεωρεί ότι περιέχει εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες και/ή επιχειρηματικά απόρρητα αιτιολογώντας την άποψή του, και παρέχει χωριστή μη εμπιστευτική εκδοχή εντός της προθεσμίας που τάσσει η ΕΠΑ για τη γνωστοποίηση των απόψεών του/της.

Επίσης, κατά την υποβολή γραπτών παρατηρήσεων επί των αιτιάσεων που διατυπώνονται σε βάρος τους, οι παριστάμενοι κατά την ενώπιον της ΕΠΑ διαδικασία, καλούνται όπως προσδιορίζουν σαφώς τυχόν εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες και/ή επιχειρηματικά απόρρητα. Νοείται ότι εάν το πρόσωπο, η επιχείρηση ή η ένωση επιχειρήσεων ή ο ιδιωτικός φορέας δεν ασκήσει την ανωτέρω δυνατότητα, η ΕΠΑ δύναται να θεωρήσει ότι τα αντίστοιχα έγγραφα, δηλώσεις και το υπόλοιπο υλικό δεν περιέχουν απόρρητα στοιχεία ή εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες.

Εν πάση περιπτώσει, η Επιτροπή αποφασίζει την απόκρυψη ή μη στοιχείων των επιχειρήσεων, σταθμίζοντας το δικαίωμα προστασίας του επαγγελματικού απορρήτου/επαγγελματικών μυστικών, σε συνάρτηση με την κατοχύρωση του δικαιώματος της δημόσιας πληροφόρησης και με την αναγκαιότητα για εχεμύθεια και μη κοινοποίηση ή/και δημοσιοποίηση επιχειρηματικών απορρήτων και πληροφοριών εμπιστευτικής φύσης, εκτός και αν η αποκάλυψή τους επιβάλλεται για να αποδειχθεί μια παράβαση του Νόμου, όπως ορίζει το άρθρο 33, με σκοπό να καταλήξει σε αυτά που θα αποκαλυφθούν και θα δημοσιοποιηθούν. Η Επιτροπή κατά την άσκηση της εν λόγω εξουσίας αναφορικά με τον χαρακτηρισμό των εμπιστευτικών πληροφοριών καθοδηγείται από την ενωσιακή νομολογία.

VIII. Κατά την εξέταση μιας καταγγελίας εναντίον μιας επιχείρησης ή μιας ένωσης επιχειρήσεων, θα κληθεί αυτή να παρουσιαστεί ενώπιον της ΕΠΑ;

Εφόσον η ΕΠΑ διαπιστώσει την ύπαρξη εκ πρώτης όψεως υπόθεσης, καταρτίζει γραπτή έκθεση προς ενημέρωση των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων για τις αιτιάσεις που διατυπώνονται σε βάρος τους, ενώ καταγράφει τα στοιχεία στα οποία προτίθεται να στηρίξει την απόφασή της. Με την έκθεση αυτή η επιχείρηση ή η ένωση επιχειρήσεων καλείται να υποβάλει γραπτές παρατηρήσεις επί των αιτιάσεων εντός εύλογης προθεσμίας. Επίσης, στο πλαίσιο της γραπτής ανάπτυξης της υπόθεσής της, η ΕΠΑ δύναται κατόπιν αιτήματος, να παραχωρήσει στην καταγγελλόμενη επιχείρηση το δικαίωμα ανάπτυξης των επιχειρημάτων της στο πλαίσιο προφορικής διαδικασίας ενώπιόν της όπου μπορεί να παρουσιαστεί αυτοπροσώπως ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου.

IX. Πώς διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων μερών κατά τη διαδικασία ενώπιον της ΕΠΑ;

Τα δικαιώματα των ενδιαφερομένων μερών διασφαλίζονται με τους ακόλουθους τρόπους: Εν πρώτοις μετά την κοινοποίηση των αιτιάσεων, χορηγείται στα πρόσωπα, επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που έχουν λάβει τέτοια κοινοποίηση το δικαίωμα επιθεώρησης του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης. Επίσης, η ΕΠΑ παρέχει τη δυνατότητα υποβολής γραπτών παρατηρήσεων επί των αιτιάσεων που διατυπώνονται εις βάρος τους και τη δυνατότητα ανάπτυξης των επιχειρημάτων τους στο πλαίσιο προφορικής διαδικασίας, μετά από έγκριση σχετικού αιτήματος. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και τα τρίτα μέρη, η παρουσία των οποίων κατά την κρίση της Επιτροπής θα βοηθήσει στην εξέταση της παράβασης και/ή της καταγγελίας, δύνανται να συμμετάσχουν στην προφορική διαδικασία, είτε μέσω δικηγόρου, είτε μέσω εξουσιοδοτημένου προσώπου. Κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας τηρούνται πρακτικά.

Οι αποφάσεις της ΕΠΑ είναι πλήρως αιτιολογημένες, κοινοποιούνται σε κάθε εμπλεκόμενη επιχείρηση και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Τέλος, τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν το δικαίωμα, δυνάμει του άρθρου 146 του Συντάγματος, να προσβάλουν την απόφαση της ΕΠΑ στο Ανώτατο Δικαστήριο εντός 75 ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης σε αυτά.

Χ. Είναι απαραίτητη η υποβολή καταγγελίας για να κινηθεί η διαδικασία εξέτασης μιας παράβασης από την ΕΠΑ;

Ο Νόμος προνοεί ότι η ΕΠΑ μπορεί να κινήσει διαδικασία εξέτασης είτε κατόπιν καταγγελίας είτε αυτεπάγγελα (ex officio). Συνεπώς, ακόμη και αν δεν υποβληθεί καταγγελία, η ΕΠΑ δύναται να προχωρήσει στη διερεύνηση παραβάσεων των άρθρων 3 ή/και 6 του Νόμου ή/και των άρθρων 101 ή/και 102 της ΣΛΕΕ, ακολουθώντας την ίδια διαδικασία, όπως αυτή περιγράφηκε πιο πάνω.

ΧΙ. Τι γίνεται σε περίπτωση που μία επιχείρηση δεν συμμορφώνεται με απόφαση της ΕΠΑ;

Ο Νόμος περιβάλλει την ΕΠΑ με ευρείες εξουσίες, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αποφάσεις της εφαρμόζονται. Ως εκ τούτου, η ΕΠΑ δύναται να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι 5% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος για κάθε ημέρα συνέχισης της παράβασης. Περαιτέρω, ο Νόμος προνοεί ότι πρόσωπο το οποίο παραλείπει να συμμορφωθεί ή ενεργεί κατά παράβαση απόφασης της ΕΠΑ διαπράττει ποινικό αδίκημα τιμωρούμενο με ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη ή με χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των 340.000 ευρώ ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Σε περίπτωση κατά την οποία οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων δεν εκπληρώνουν αναληφθείσες από αυτές δεσμεύσεις, οι οποίες έχουν καταστεί υποχρεωτικές σύμφωνα με απόφαση της ΕΠΑ, η ΕΠΑ δύναται να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι 10% του κύκλου εργασιών, ο οποίος πραγματοποιήθηκε κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Σε περίπτωση κατά την οποία μία επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων δεν συμμορφώνεται με την απόφαση της ΕΠΑ για τη λήψη προσωρινών μέτρων, η ΕΠΑ δύναται να επιβάλει σε αυτήν διοικητικό πρόστιμο μέχρι 5% του μέσου ημερήσιου κύκλου εργασιών της κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος για κάθε ημέρα παράλειψής της να συμμορφωθεί πλήρως με την απόφαση της ΕΠΑ, ενώ σε περίπτωση κατά την οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων ενεργούν κατά τρόπο που αντιβαίνει σε εκδοθείσα απόφαση για τη λήψη προσωρινών μέτρων, η ΕΠΑ δύναται να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο μέχρι 5% του κύκλου εργασιών τους, ο οποίος πραγματοποιήθηκε κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

Τέλος, η ΕΠΑ, δύναται είτε κατόπιν αιτήματος ή αυτεπαγγέλτως, εάν δεν τηρηθούν οι όροι ή εάν οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων παραλείψουν και/ή αρνηθούν να συμμορφωθούν με τα μέτρα που επιβλήθηκαν σε εκδοθείσα απόφαση της, να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει απόφασή της:

- με την οποία διαπιστώθηκαν παραβάσεις των άρθρων 3 και/ή 6 του Νόμου και/ή άρθρων 101 και/ή 102 της ΣΛΕΕ, και αποφασίστηκε ο τερματισμός της παράβασης, η επιβολή όρων, μέτρων συμπεριφοράς και/ή διοικητικού προστίμου,
- με την οποία κατέστησε τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν από μέρος των επιχειρήσεων υποχρεωτικές, και
- με την οποία αποφασίστηκε και/ή διατάχθηκε η λήψη προσωρινών μέτρων.

XII. Μπορεί η ΕΠΑ να επιδικάσει αποζημιώσεις σε πρόσωπα που ζημιώθηκαν από πράξεις ή παραλείψεις επιχειρήσεων κατά παράβαση της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού;

Ο Νόμος προνοεί ότι πρόσωπα που έχουν υποστεί ζημία ή οικονομική βλάβη από πράξεις ή παραλείψεις επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων κατά παράβαση της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού ή/και των ενωσιακών κανόνων ανταγωνισμού, έχουν αγωγή δικαίωμα και μπορούν να προσφύγουν στη δικαιοσύνη για την επιδίκαση αποζημιώσεων. Η απόφαση της ΕΠΑ ή άλλης Αρχής Ανταγωνισμού, η οποία διαπιστώνει την παράβαση αποτελεί μαχητό τεκμήριο της αλήθειας του περιεχόμενου της.

Επισημαίνεται ότι, επίκειται και η ενσωμάτωση της ευρωπαϊκής Οδηγίας 2014/104/ΕΕ, με την οποία κλήθηκαν τα κράτη μέλη να συμμορφωθούν έως τις 27 Δεκεμβρίου 2016, στο εθνικό δίκαιο της Κύπρου. Η εν λόγω Οδηγία έχει ως στόχο την ενθάρρυνση και τη διευκόλυνση της άσκησης αγωγών αποζημίωσης για παραβίαση της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας. Οι πρόνοιες της Οδηγίας αυτής αφορούν διαδικασίες αγωγής αποζημίωσης ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την ικανοποίηση αξιώσεων αποζημίωσης για ζημιά που προκλήθηκε λόγω παράβασης του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου ανταγωνισμού. Με βάση την Οδηγία αυτή τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η παράβαση διάταξης δικαίου του ανταγωνισμού, η οποία έχει διαπιστωθεί με τελεσίδικη απόφαση εθνικής Αρχής Ανταγωνισμού ή αναθεωρητικού δικαστηρίου θεωρείται πλέον αδιάφευκτη για τους σκοπούς της αγωγής αποζημίωσης

που εισάγεται ενώπιον των εθνικών τους δικαστηρίων, δυνάμει των άρθρων 101 ή 102 της ΣΛΕΕ ή δυνάμει του εθνικού δικαίου ανταγωνισμού.

XIII. Μπορεί μια επιχείρηση που συμμετείχε σε μια παράνομη σύμπραξη να αντιμετωπισθεί με επιείκεια;

Η ΕΠΑ δύναται να απαλλάξει και/ή να μειώσει το ύψος του διοικητικού προστίμου που θα επιβαλλόταν σε μια επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, κάτω από συγκεκριμένα κριτήρια και προϋποθέσεις, νοουμένου ότι η εν λόγω επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων συνεργαστεί και/ή παρέχει τέτοια συνδρομή ή αποδεικτικό υλικό που υποβοηθά την ΕΠΑ στην απόδειξη της παράβασης (βλέπε σχετικά τους περί Απαλλαγής και Μείωσης του Διοικητικού Προστίμου σε περίπτωση συμπράξεων κατά παράβαση του άρθρου 3 του Νόμου ή/και του άρθρου 101(1) ΣΛΕΕ (Σχέδιο Επιείκειας) Κανονισμούς του 2011 - www.competition.gov.cy - Σύνδεσμος Νομοθεσία).

Σε σχέση με τον περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων των Επιχειρήσεων Νόμο (ο Νόμος)

I. Πότε πρέπει να κοινοποιηθεί μια συγκέντρωση;

Οι πράξεις συγκέντρωσης μείζονος σημασίας κοινοποιούνται γραπτώς στην Υπηρεσία της ΕΠΑ πριν από την πραγματοποίησή τους και πριν τεθούν σε εφαρμογή και μετά από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς ή την απόκτηση ελέγχουσας συμμετοχής. Η κοινοποίηση μπορεί, επίσης, να γίνεται στις περιπτώσεις που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αποδεικνύουν στην Υπηρεσία την ύπαρξη καλόπιστης προθέσεως για σύναψη συμφωνίας ή σε περίπτωση δημόσιας πρότασης εξαγοράς, εφόσον έχουν ανακοινώσει πρόθεση ή οριστική απόφαση ανάλογης πρότασης υπό την προϋπόθεση ότι η σχεδιαζόμενη συμφωνία ή δημόσια πρόταση εξαγοράς θα καταλήξει σε συγκέντρωση μείζονος σημασίας.

II. Ποιες συγκεντρώσεις πρέπει να κοινοποιούνται στην ΕΠΑ;

Στην αρμοδιότητα της ΕΠΑ εμπίπτουν οι συγκεντρώσεις μείζονος σημασίας. Για την εφαρμογή του Νόμου, μια πράξη συγκέντρωσης επιχειρήσεων είναι μείζονος σημασίας, όταν:

- i. ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει, αναφορικά με καθεμιά από αυτές, το ποσό των 3.500.000 ευρώ, και
- ii. τουλάχιστον δύο από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν κύκλο εργασιών εντός της Δημοκρατίας, και
- iii. τουλάχιστον 3.500.000 ευρώ από το σύνολο του κύκλου εργασιών όλων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων πραγματοποιείται εντός της Δημοκρατίας.

III. Πώς κοινοποιείται μια συγκέντρωση;

Οι κοινοποιήσεις συγκεντρώσεων πρέπει να περιέχουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα III του Νόμου και να υποβάλλονται σε μια από τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας. Ο υπόχρεος προς κοινοποίηση οφείλει να υποβάλλει στα γραφεία της ΕΠΑ τόσο σε έντυπη (δύο αντίγραφα) όσο και σε ηλεκτρονική μορφή όλα τα έγγραφα της κοινοποίησης. Η κοινοποίηση γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση της καταβολής τέλους ύψους 1.000 ευρώ.

IV. Πότε πρέπει να αναμένεται η κοινοποίηση της απόφασης της ΕΠΑ;

Η Υπηρεσία εντός ενός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης από την Υπηρεσία ή, ανάλογα με την περίπτωση, από την ημερομηνία κατά την οποία η Υπηρεσία παρέλαβε πρόσθετες πληροφορίες που κρίθηκαν αναγκαίες για την επίτευξη συμμόρφωσης της κοινοποίησης με τις απαιτήσεις του Παραρτήματος III του σχετικού Νόμου, διαβιβάζει στον αποστολέα της κοινοποίησης ειδοποίηση με την οποία τον ενημερώνει για την απόφαση της ΕΠΑ. Σε περίπτωση που δεν έχει καταβληθεί το προβλεπόμενο τέλος κοινοποίησης (1.000 ευρώ), η προθεσμία του ενός μηνός αρχίζει να προσμετρείται από την ημερομηνία καταβολής του τέλους κοινοποίησης.

Όταν η Υπηρεσία, λόγω του εξαιρετικού όγκου ή των περίπλοκων πληροφοριών που διαβιβάζονται με τη σχετική κοινοποίηση, διαπιστώσει ότι η προθεσμία του ενός μηνός δεν μπορεί να τηρηθεί, έχει υποχρέωση χωρίς καθυστέρηση και εν πάση περιπτώσει, το αργότερο εντός επτά ημερών πριν από τη λήξη τής εν λόγω προθεσμίας, κατόπιν συνεννόησης

με τον Πρόεδρο της ΕΠΑ, να πληροφορήσει σχετικά τον αποστολέα της κοινοποίησης ότι η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δεκατέσσερις ημέρες.

Όταν η προθεσμία ή η παραταθείσα προθεσμία λήξει, χωρίς να αποσταλεί η σχετική ειδοποίηση από την Υπηρεσία στον αποστολέα της κοινοποίησης, η συγκεκριμένη συγκέντρωση θεωρείται ότι κηρύχθηκε συμβατή με την αγορά.

Στην περίπτωση που η ΕΠΑ αποφασίσει να κινήσει διαδικασία πλήρους διερεύνησης, η απόφασή της, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής, διαβιβάζεται στον αποστολέα της κοινοποίησης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της κοινοποίησης από την Υπηρεσία ή, ανάλογα με την περίπτωση, από την ημερομηνία κατά την οποία η Υπηρεσία παρέλαβε πρόσθετες πληροφορίες που κρίθηκαν αναγκαίες για την επίτευξη συμμόρφωσης της κοινοποίησης με τις απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙΙΙ του σχετικού Νόμου. Σε περίπτωση που δεν έχει καταβληθεί το προβλεπόμενο τέλος (6.000 ευρώ), η προθεσμία αρχίζει να προσμετρείται από την ημερομηνία καταβολής του τέλους αυτού.

Με την επιφύλαξη των όσων αναφέρονται στη συνέχεια, εάν οι προαναφερόμενες προθεσμίες δεν τηρηθούν σε σχέση με συγκεκριμένη συγκέντρωση, αυτή θεωρείται συμβατή με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά. Όταν η Υπηρεσία, λόγω του εξαιρετικού όγκου ή των περίπλοκων πληροφοριών που διαβιβάζονται με τη σχετική κοινοποίηση, διαπιστώσει ότι η προθεσμία των τεσσάρων μηνών δεν μπορεί να τηρηθεί, έχει υποχρέωση χωρίς καθυστέρηση και εν πάση περιπτώσει, το αργότερο εντός επτά ημερών πριν από τη λήξη της προθεσμίας, κατόπιν συνεννόησης με τον Πρόεδρο της ΕΠΑ, να πληροφορήσει σχετικά τον αποστολέα της κοινοποίησης ότι η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δεκατέσσερις ημέρες. Εάν οποιαδήποτε καθυστέρηση στην εκπλήρωση από την Υπηρεσία ή την ΕΠΑ οποιωνδήποτε υποχρεώσεων οφείλεται σε παράλειψη οποιουδήποτε από τους συμμετέχοντες στη συγκεκριμένη συγκέντρωση ή οποιουδήποτε εκπροσώπου τους, οι προθεσμίες υπόκεινται σε τέτοια παράταση που, κατά την κρίση της ΕΠΑ, εύλογα απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της.

V. Πότε κινείται η διαδικασία πλήρους διερεύνησης από την ΕΠΑ;

Η Επιτροπή, έχοντας υπόψη της τη γραπτή έκθεση την οποία ετοιμάζει η Υπηρεσία μετά τη διεξαγωγή προκαταρκτικής αξιολόγησης της κοινοποιηθείσας συγκέντρωσης, στην οποία καταγράφεται η αιτιολογημένη γνώμη της τελευταίας, εξετάζει την κοινοποίηση και εάν διαπιστώσει ότι

η κοινοποιηθείσα πράξη συγκέντρωσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου και στην έννοια της συγκέντρωσης προκαλώντας αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά, κινεί διαδικασία πλήρους διερεύνησης και καλεί τις υπόχρεες προς κοινοποίηση εταιρείες να καταβάλουν το προβλεπόμενο τέλος κοινοποίησης (6.000 ευρώ).

VI. Ποιες είναι οι εξουσίες της Υπηρεσίας όταν η ΕΠΑ αποφασίζει να κινήσει τη διαδικασία πλήρους διερεύνησης για συγκεκριμένη συγκέντρωση;

Η Υπηρεσία, στο πλαίσιο της πλήρους διερεύνησης:

- α. εξασφαλίζει το συντομότερο από τον αποστολέα της κοινοποίησης ή από άλλους συμμετέχοντες στη συγκέντρωση ή από άλλα τρίτα πρόσωπα όσες πρόσθετες πληροφορίες κρίνει αναγκαίες για συμπλήρωση της έρευνας, και
- β. ειδοποιεί τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ότι δύνανται να προβούν σε τροποποιήσεις στη συγκέντρωση ή να προτείνουν την ανάληψη δεσμεύσεων, ώστε να αρθούν οι αμφιβολίες ως προς το συμβατό της κοινοποίησης με τις απαιτήσεις της αγοράς. Ακολούθως, υπό το φως των πρόσθετων πληροφοριών που πιθανόν να εξασφαλιστούν και των τυχόν προτεινόμενων τροποποιήσεων στη συγκέντρωση ή/και δεσμεύσεων, η Υπηρεσία εξετάζει εάν και σε ποιον βαθμό οι αμφιβολίες που είχαν διαπιστωθεί έχουν αρθεί. Εάν αυτές δεν έχουν αρθεί, η Υπηρεσία έχει τη δυνατότητα, εάν και εφόσον διαπιστώσει τυχόν διαφοροποιήσεις ή τροποποιήσεις στις περιστάσεις που δημιουργούν τη συγκέντρωση και οι οποίες δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα την άρση των αμφιβολιών αυτών, να αναλάβει διαπραγματεύσεις με τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

Επίσης, η Υπηρεσία δύναται να παρέχει, κατόπιν σχετικής αίτησης προσώπων που δύνανται να επηρεαστούν άμεσα από την απόφαση της ΕΠΑ αλλά δεν συμμετέχουν σ' αυτή, κατάλληλη ευκαιρία να υποβάλουν απόψεις σχετικά με τη συγκέντρωση κατά τρόπο και σε χρόνο ώστε να μην παραβιάζονται οι προθεσμίες που προβλέπονται από τον Νόμο.

Με την ολοκλήρωση της έρευνας, η Υπηρεσία ετοιμάζει έκθεση ευρημάτων προς την ΕΠΑ, στην οποία αναφέρει τα ευρήματά της.

VII. Τα επιχειρηματικά απόρρητα των εμπλεκομένων μερών προστατεύονται;

Η ΕΠΑ επιδεικνύει ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα προστασίας επιχειρηματικών απορρητών, καθώς και πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως. Προς τούτο, η Επιτροπή εξετάζει με προσοχή τα αιτήματα που της υποβάλλονται για τον χαρακτηρισμό των πληροφοριών ως επιχειρηματικά απόρρητα ή ως εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες.

Προβλέπεται ρητά στον νόμο, ότι ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής, τα μέλη της Επιτροπής, οι λειτουργοί της Υπηρεσίας της Επιτροπής και άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι που λαμβάνουν γνώση, ένεκα της θέσης τους ή κατά την άσκηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων, απόρρητων στοιχείων επιχειρήσεων, ενώσεων επιχειρήσεων ή άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων, υποχρεούνται να τηρούν εχεμύθεια για τα στοιχεία αυτά, διαφορετικά υφίστανται ποινικές διώξεις.

Σημειώνεται ότι όταν οποιαδήποτε από τις πληροφορίες οι οποίες περιλαμβάνονται στην κοινοποίηση μιας συγκέντρωσης θεωρείται από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις εμπιστευτική πληροφορία ή επιχειρηματικό απόρρητο, καθώς τυχόν αποκάλυψή της θα τις βλάψει, αυτή πρέπει να προσδιορίζεται σαφώς ως τέτοια και να αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους δεν πρέπει αυτή να δημοσιευθεί ή να κοινολογηθεί. Τέτοια πληροφορία δύναται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να υποβάλλεται σε ξεχωριστό φάκελο και να γίνεται η δέουσα αναφορά σε αυτήν μέσα στο κείμενο της κοινοποίησης. Η Επιτροπή κατά την άσκηση της εξουσίας αναφορικά με τον χαρακτηρισμό των εμπιστευτικών πληροφοριών καθοδηγείται από την ενωσιακή νομολογία.

VIII. Ποιες είναι οι εξουσίες του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε σχέση με τον περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμο;

Η Υπηρεσία ενημερώνει τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σχετικά με κάθε κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, μόλις παραληφθεί η σχετική κοινοποίηση. Επίσης, η Υπηρεσία ενημερώνει αμελλητί τον Υπουργό σχετικά με τις αποφάσεις της ΕΠΑ.

Ο Υπουργός έχει τη διακριτική εξουσία, έστω και αν σχετικά με συγκεκριμένη συγκέντρωση επιχειρήσεων δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που θέτει ο Νόμος ώστε αυτή να συνιστά συγκέντρωση μείζονος σημασίας, να κηρύξει με αιτολογημένο Διάταγμά του ότι θεωρείται μείζονος σημασίας σχετικά με τα αποτελέσματα που δυνατόν να έχει στη δημόσια ασφάλεια,

στην πολυφωνία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και στους κανόνες χρηστικής διαχείρισης. Σε τέτοια περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμου.

Επίσης, προτού η ΕΠΑ αποφασίσει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση είτε δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου, είτε ότι αυτή δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητά της με την ανταγωνιστική αγορά, είτε ότι προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες και αποφασίζει την κίνηση διαδικασίας πλήρους διερεύνησης, ο Υπουργός δύναται να κηρύξει με αιτιολογημένο Διάταγμά του ότι η συγκεκριμένη συγκέντρωση θεωρείται μείζονος δημοσίου συμφέροντος για τους λόγους που έχουν αναφερθεί πιο πάνω.

Όταν ο Υπουργός κηρύξει μια συγκέντρωση μείζονος σημασίας ή μείζονος δημοσίου συμφέροντος, τότε η ΕΠΑ υποβάλλει στον Υπουργό την απόφασή της αναφορικά με τη συμβατότητα της συγκέντρωσης με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά.

Στην περίπτωση που η ΕΠΑ κρίνει ότι η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση είναι συμβατή με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά, εντός δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης στον Υπουργό, ο Υπουργός, σταθμίζοντας τόσο τους λόγους δημοσίου συμφέροντος που αναφέρθηκαν ανωτέρω όσο και την ανάγκη προστασίας του ανταγωνισμού στην αγορά-

- α. είτε δηλώνει γραπτώς ότι συμφωνεί με την απόφαση της ΕΠΑ και η ΕΠΑ κοινοποιεί την εν λόγω γραπτή δήλωση στον αποστολέα της κοινοποίησης το συντομότερο δυνατόν και εν πάση περιπτώσει το αργότερο εντός επτά ημερών μετά την ημερομηνία κοινοποίησης της γραπτής δήλωσης του Υπουργού στην ΕΠΑ,
- β. είτε, σε περίπτωση που διαφωνεί με την απόφαση της ΕΠΑ, παραπέμπει την εν λόγω απόφαση στο Υπουργικό Συμβούλιο, το συντομότερο δυνατόν, για εξέταση.

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση, σταθμίζοντας τόσο τους ανωτέρω λόγους δημοσίου συμφέροντος όσο και την ανάγκη προστασίας του ανταγωνισμού στην αγορά, αν θα εγκρίνει ή όχι τη συγκέντρωση και ακολούθως εκδίδει σχετικό αιτιολογημένο Διάταγμα, το οποίο διαβιβάζεται από την ΕΠΑ στον αποστολέα της κοινοποίησης το συντομότερο δυνατόν και εν πάση περιπτώσει το αργότερο εντός επτά ημερών μετά την ημερομηνία κοινοποίησης του Διατάγματος στην ΕΠΑ από το Υπουργικό Συμβούλιο.

ΙΧ. Τι γίνεται στην περίπτωση που στα πλαίσια της ακυρωτικής του δικαιοδοσίας το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει απόφαση της ΕΠΑ σε σχέση με μια συγκέντρωση που της έχει κοινοποιηθεί;

Εάν το Ανώτατο Δικαστήριο, στα πλαίσια της ακυρωτικής του δικαιοδοσίας δυνάμει του άρθρου 146 του Συντάγματος, ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει απόφαση της ΕΠΑ που εκδόθηκε δυνάμει του Νόμου ή γραπτή δήλωση του Υπουργού που εκδόθηκε δυνάμει του Νόμου ή Διάταγμα του Υπουργού ή του Υπουργικού Συμβουλίου που εκδόθηκε δυνάμει του Νόμου, οι προθεσμίες που ορίζονται στον Νόμο ισχύουν εκ νέου από την ημέρα απαγγελίας της απόφασης, αλλά διακόπτονται αν ασκηθεί αναθεωρητική έφεση πριν από τη λήξη τους. Σε περίπτωση απόρριψης της έφεσης από το Ανώτατο Δικαστήριο ή της κατ' έφεσιν απόφασης που δεν συνεπάγεται με ολοσχερή άρση της ακύρωσης, τότε οι προθεσμίες που ορίζονται στον Νόμο ισχύουν εκ νέου από την ημέρα απαγγελίας της απόφασης επί της αναθεωρητικής έφεσης.

Χ. Ποια είναι η σημαντικότερη αλλαγή στο θέμα του χειρισμού των συγκεντρώσεων που επήλθε ως αποτέλεσμα της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Ως αποτέλεσμα της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της άμεσης εφαρμογής των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου, όπως είναι ο Κανονισμός (ΕΚ) αρ. 139/2004 του Συμβουλίου της 20ης Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των Συγκεντρώσεων μεταξύ Επιχειρήσεων (Κοινοτικός Κανονισμός Συγκεντρώσεων), οι συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση πρέπει, κατά κανόνα, να εξετάζονται αποκλειστικά στο επίπεδο της Ένωσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του εν λόγω Κανονισμού.

7. Πηγές Πληροφόρησης

Εθνική Νομοθεσία

Οι περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμοι του 2008 και 2014(Ν.13(Ι)/2008 και Ν.41(Ι)/2014)

Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμος του 2014 (Ν. 83(Ι)2014)

Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις

Κ.Δ.Π. 140/2014 - Το περί Εξαιρέσεων κατά Κατηγορίες (σε Ορισμένες Κατηγορίες Κάθετων Συμφωνιών και Εναρμονισμένων Πρακτικών στον Τομέα της Αυτοκινητοβιομηχανίας) Διάταγμα του 2014. Με το παρόν Διάταγμα το Διάταγμα του 2003 καταργήθηκε

Κ.Δ.Π. 139/2014 - Το περί Εξαιρέσεων κατά Κατηγορίες (Συμφωνίες, Αποφάσεις και Εναρμονισμένες Πρακτικές στον Τομέα των Ασφαλίσεων) Διάταγμα του 2014. Με το παρόν Διάταγμα το Διάταγμα του 2003 καταργήθηκε

Κ.Δ.Π 98/2002 - Το περί Εξαιρέσεων κατά Κατηγορίες (συμφωνίες έρευνας και ανάπτυξης) Διάταγμα του 2002

Κ.Δ.Π.97/2002 - Το περί Εξαιρέσεων κατά Κατηγορίες (συμφωνίες εξειδίκευσης) Διάταγμα του 2002

Κ.Δ.Π. 141/2014 - Το περί Εξαιρέσεων κατά Κατηγορίες (Κάθετες Συμφωνίες και Εναρμονισμένες Πρακτικές) Διάταγμα του 2014. Με το παρόν Διάταγμα το Διάταγμα του 2000 καταργήθηκε

Κ.Δ.Π. 121/1998 - Το περί Εξαιρέσεων κατά Κατηγορίες (συμφωνίες μεταφοράς τεχνολογίας) Διάταγμα του 1998

Κ.Δ.Π. 7/1998 - Το περί Εξαιρέσεων κατά Κατηγορίες (συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές σχετικά με την παραγωγή ή εμπορία γεωργικών προϊόντων) Διάταγμα του 1998

Κ.Δ.Π. 372/1997 - Το περί Εξαιρέσεων κατά Κατηγορίες (τεχνική συνεργασία στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών) Διάταγμα του 1997

Κ.Δ.Π 371/1997 - Το περί Εξαιρέσεων κατά Κατηγορίες (συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές στον τομέα των οδικών μεταφορών) Διάταγμα του 1997

Κ.Δ.Π. 211/1997 - Το περί Εξαιρέσεων κατά Κατηγορίες (συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ ναυτιλιακών εταιρειών τακτικών γραμμών) Διάταγμα του 1997

8. Στοιχεία Επικοινωνίας

Διεύθυνση:

Λεωφόρος Στροβόλου 53,
Πολυκατοικία Victory,
Τ.Τ. 2018 Στρόβολος, Λευκωσία
Τ.Θ. 23467, 1683 Λευκωσία

Τηλέφωνο:

22606600

Τηλεμοιότυπο:

22304944

Διεύθυνση Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου:

chairman@competition.gov.cy

cartelhotline@competition.gov.cy [ηλεκτρονική διεύθυνση στην οποία μπορούν να υποβληθούν αιτήσεις επιείκειας ή/και πληροφορίες αναφορικά με την ύπαρξη παράνομων συμπράξεων (καρτέλ)]

Ιστοχώρος:

www.competition.gov.cy

Γλωσσάριο Βασικών Ενοιών Ανταγωνισμού

Ανταγωνισμός: Κατάσταση της αγοράς όπου οι πωλητές ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας προσπαθούν κατά τρόπο ανεξάρτητο να προσελκύσουν αγοραστές με σκοπό την επίτευξη συγκεκριμένου εμπορικού στόχου όπως είναι τα κέρδη, οι πωλήσεις ή/και η κατάκτηση μεριδίου αγοράς. Ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων μπορεί να αφορά τις τιμές, την ποιότητα, την εξυπηρέτηση ή συνδυασμό αυτών και άλλων παραγόντων στους οποίους οι πελάτες αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία. Η λειτουργία θεμιτού και χωρίς στρεβλώσεις ανταγωνισμού συνιστά τον ακρογωνιαίο λίθο μιας οικονομίας της αγοράς.

Απαλλαγή κατά κατηγορία (Κανονισμός): Κανονισμοί που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 101(3) της ΣΛΕΕ και καθορίζουν τους όρους υπό τους οποίους ορισμένα είδη συμφωνιών μπορούν να τύχουν απαλλαγής από τη γενική απαγόρευση του άρθρου 101(1) της ΣΛΕΕ. Όταν μια συμφωνία πληροί τις προϋποθέσεις, οι οποίες προβλέπονται σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία, τότε αυτή είναι αυτομάτως ισχυρή και εκτελεστή.

Δεσπόζουσα θέση: Θέση οικονομικής δύναμης που απολαμβάνει μια επιχείρηση, η οποία την καθιστά ικανή να παρακωλύει τη διατήρηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά και της επιτρέπει να ενεργεί σε αισθητό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές και τους πελάτες της και σε τελική ανάλυση ανεξάρτητα από τους καταναλωτές.

Δυνητικός ανταγωνισμός: Η πίεση που ασκείται από τη δυνατότητα εισόδου νέων ή υφιστάμενων επιχειρήσεων σε συγκεκριμένη αγορά για τις ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις στην ίδια αγορά.

Έκθεση αιτιάσεων: Γραπτή έκθεση προς ενημέρωση των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, περί των αιτιάσεων που διατυπώνονται σε βάρος τους.

Εναρμονισμένη πρακτική: Συντονισμός μεταξύ επιχειρήσεων οι οποίες, χωρίς να έχουν φθάσει στο στάδιο σύναψης συμφωνίας, αντικατέστησαν συνειδητά τους κινδύνους ανταγωνισμού με μια πρακτική συνεργασίας μεταξύ τους.

Ένωση επιχειρήσεων: Εταιρεία, συνεταιρισμός, ένωση, σύλλογος, ίδρυμα ή σώμα προσώπων, με νομική προσωπικότητα ή όχι, που εκπροσωπεί τα εμπορικά συμφέροντα αυτόνομων επιχειρήσεων και λαμβάνει αποφάσεις ή συνάπτει συμφωνίες προς πρόωθηση των συμφερόντων αυτών.

Επιχείρηση: Φορέας που ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής του.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κάθετη συμφωνία: Συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική στην οποία συμμετέχουν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται, για τους σκοπούς της συμφωνίας, σε διαφορετικό επίπεδο της αλυσίδας παραγωγής ή διανομής, και η οποία αφορά τους όρους υπό τους οποίους τα μέρη δύνανται να αγοράζουν, να πωλούν ή να μεταπωλούν ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες.

Καταγγελία: Ενυπόγραφη καταγγελία με την οποία ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο υποστηρίζει ότι έχει έννομο συμφέρον ζητεί από την Επιτροπή να ερευνήσει εικαζόμενη παράβαση της νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού και να θέσει τέρμα στην παράβαση αυτή.

Κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης: Επιζημίες για τον ανταγωνισμό πρακτικές (π.χ. άμεσος ή έμμεσος καθορισμός αθέμιτων τιμών αγοράς ή πώλησης, περιορισμός της παραγωγής ή της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης), τις οποίες δύναται να εφαρμόσει μια επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά προκειμένου να διατηρήσει ή να ισχυροποιήσει την θέση της.

Ληστρική τιμολόγηση: Στρατηγική την οποία εφαρμόζει (εσκεμμένα) μια δεσπόζουσα επιχείρηση για την εξάλειψη των ανταγωνιστών της από την αγορά καθορίζοντας τις τιμές της κάτω του κόστους παραγωγής. Εάν η επιχείρηση που εφαρμόζει τη στρατηγική αυτή καταφέρει να αναγκάσει τους υφιστάμενους ανταγωνιστές της να αποσυρθούν από την αγορά και να αποθαρρύνει την είσοδο νέων επιχειρήσεων στο μέλλον, δύναται στη συνέχεια να αυξήσει τις τιμές και να επιτύχει μεγαλύτερα κέρδη.

Μερίδιο αγοράς: Μέτρο του σχετικού μεγέθους μιας επιχείρησης συγκεκριμένου τομέα δραστηριότητας ή αγοράς, ως προς το σύνολο της παραγωγής, των πωλήσεων ή της παραγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων αυτού του τομέα δραστηριότητας ή αυτής της αγοράς.

Μονοπώλιο: Κατάσταση της αγοράς στην οποία υφίσταται ένας μόνος προμηθευτής, ο οποίος λόγω της έλλειψης ανταγωνισμού, κατέχει εξαιρετικά ισχυρή θέση στην αγορά, η οποία ισοδυναμεί με την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης.

Οριζόντια συμφωνία: Συμφωνία μεταξύ πραγματικών ή δυνητικών ανταγωνιστών, δηλαδή επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο ίδιο επίπεδο της αλυσίδας παραγωγής ή διανομής.

Πρόστιμο: Διοικητικό πρόστιμο που επιβάλλεται με απόφαση της Επιτροπής στις επιχειρήσεις που παραβίασαν το εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο του ανταγωνισμού.

Συγκέντρωση: Πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου από τη συγχώνευση δύο ή περισσότερων προηγουμένως ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή τμημάτων επιχειρήσεων ή την απόκτηση από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μια τουλάχιστον επιχείρηση, ή από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα, με αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο, του ελέγχου του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων. Η δημιουργία κοινής επιχείρησης, η οποία εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής οντότητας, αποτελεί συγκέντρωση.

Σύμπραξη: Οποιαδήποτε τυπική ή άτυπη, γραπτή ή άγραφη, εκτελεστή κατά νόμο ή μη, συμφωνία δυο ή περισσότερων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων ή η εναρμονισμένη πρακτική δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων ή η απόφαση ένωσης επιχειρήσεων, αλλά δεν περιλαμβάνει συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική

α. μητρικής και θυγατρικής εταιρείας, εάν -

- i. αυτές αποτελούν μια ενιαία οικονομική ενότητα μέσα στην οποία η θυγατρική εταιρεία δεν έχει πραγματική ελευθερία καθορισμού του δικού της τρόπου ενέργειας, και
- ii. η συμφωνία ή η εναρμονισμένη πρακτική αφορά αποκλειστικά τον καταμερισμό δραστηριοτήτων μεταξύ μητρικής και θυγατρικής εταιρείας.

β. δύο ή περισσότερων θυγατρικών εταιρειών, εφόσον αυτές αποτελούν μια ενιαία οικονομική οντότητα με τη μητρική εταιρεία.

Συμφωνία: Οποιαδήποτε διευθέτηση μεταξύ τουλάχιστον δύο επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, δυνάμει της οποίας το ένα από τα μέρη εκουσίως αναλαμβάνει την υποχρέωση να περιορίσει την ελευθερία του προς ενέργεια αναφορικά με ένα άλλο από τα μέρη.

Σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών: Η αγορά του σχετικού προϊόντος περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα ή και τις υπηρεσίες που είναι δυνατόν να εναλλάσσονται ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της χρήσης για την οποία προορίζονται. Ο προσδιορισμός της σχετικής αγοράς είναι ένα μέσο εντοπισμού των ορίων εντός των οποίων αναπτύσσεται ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων. Επιτρέπει τη δημιουργία του πλαισίου εντός του οποίου εφαρμόζονται οι αρχές της πολιτικής ανταγωνισμού από την Επιτροπή.

Σχετική γεωγραφική αγορά: Περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συμμετέχουν στην προμήθεια προϊόντων ή υπηρεσιών, όπου οι όροι του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και η οποία μπορεί να διακριθεί από γειτονικές περιοχές διότι στις εν λόγω περιοχές οι όροι του ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά.

Σημειώσεις

A series of horizontal dotted lines for taking notes, spanning the width of the page.

ΓΤΠ 194/2015-600 ISBN 978-9963-50-341-4
Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Εκτύπωση:
Printco Ltd